

4 priedas. Mokyklų tinklo pertvarkos bendrojo plano pavyzdys**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA****SPRENDIMAS**

DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO LAVININIMO MOKYKLŲ
TINKLO PERTVARKOS IKI 2012 M. BENDROJO PLANO PATVIRTINIMO

2004 m. birželio 22 d. Nr. TV-339

Varėna

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 (Žin., 2000, Nr. 91-2832) 7 straipsnio 1 punktu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 2003, Nr. 63-2853) 59 straipsnio 4 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 759 patvirtintos Mokyklų tobulinimo programos (Žin., 2002, Nr. 54-2130) 2.5., 2.6. ir 18 punktais, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 862 „Šešių savivaldybių tvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 51-1969) bei atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatų (Žin., 2003, Nr. 71-3216) IV skirsnio 11 punkto 4 papunkčio nuostatas, Varėnos rajono savivaldybės taryba

n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Varėnos rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarkos iki 2012 metų bendrąjį planą (pridedama).
2. Vykdyti plano monitoringą ir, esant būtinybei, kasmet jį koreguoti.
3. Nustatyti plano pirmojo etapo vykdymo vertinimo laiką – 2007–2008 mokslo metai.

Savivaldybės meras

Vidas Mikalauskas

PATVIRTINTA
Varėnos rajono savivaldybės
tarybos 2004 m. birželio 22 d.
sprendimu Nr. TV-339

VARĖNOS SAVIVALDYBĖS MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS IKI 2012 M. BENDRASIS PLANAS*

1. ĮVADAS

Savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos planas buvo parengtas 1999 metais. Iš esmės plane numatyti pokyčiai jau 2002 metais buvo įgyvendinti. Tačiau esama padėtis sąlygojo būtinybę planuoti tolesnę mokyklų tinklo pertvarką. Turėdama tokį tikslą, Varėnos rajono savivaldybė pareiškė pageidavimą dalyvauti Švietimo ir mokslo ministerijos įgyvendinamoje Mokyklų tobulinimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 759 (Žin., 2002, Nr. 54-2130). Rajonas Švietimo ir mokslo ministerijos buvo atrinktas dalyvauti rengiant Mokyklų tinklo pertvarkos metodinių rekomendacijų projektą ir jį išbandyti. 2002 m. lapkričio 5 d. švietimo ir mokslo ministras ir Varėnos rajono savivaldybės meras pasirašė Mokyklų tinklo pertvarkos bandomojo projekto sutartį Nr. 720/7. Šios sutarties 5.2 ir 5.5 punktais savivaldybė įsipareigojo, vadovaudamasi metodinių rekomendacijų projektu, parengti savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos planą ir jį pradėti įgyvendinti.

Mokyklų tinklo pertvarkos bendrojo plano paskirtis, kaip ir numatyta Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų gairėse, – sukurti efektyvumo, prieinamumo ir kokybės reikalavimus atitinkantį mokyklų tinklą savivaldybėje, pakankamai turėti pradinio, pagrindinio, vidurinio bei neformaliojo švietimo programų teikėjų, sudaryti sąlygas visiems vietos bendruomenės nariams ugdytis bei užtikrinti jų teisę įgyti išsilavinimą pagal nustatytus valstybės išsilavinimo standartus.

2. RAJONO ŠVIETIMO TIKROSIOS BŪKLĖS ANALIZĖ IR PROGNOZĖS

2.1. Demografinio, ekonominio, socialinio, kultūrinio ir švietimo poreikių tenkinimo kontekstas

2.1.1. Demografinis kontekstas

2003 m. sausio 1 d. rajone gyveno 30 765 žmonės. Per pastaruosius penkerius metus (1998–2002 m.) gyventojų rajone sumažėjo 2830 (9,2 %). Pastaruosius dvejus metus gyventojų migracijos saldo buvo neigiamas (–32 absoliučiais skaičiais). Absoliutų rajono gyventojų skaičiaus mažėjimą lėmė žmonių išvykimas ir natūralaus gyventojų prieaugio mažėjimas.

Rajono plotas – 2218 km². Vidutinis gyventojų tankumas rajone 2002 m. buvo 13,9 žmogaus/1 km², tuo tarpu vidutinis gyventojų tankumas šalies rajonuose – 17,8 žmogaus/1 km². Varėnos savivaldybės teritorija yra viena iš rečiausiai apgyventų šalyje.

Nuo 1991 m. nuolat mažėja naujagimių skaičius (išskyrus 1998 m.). 1991 m. gimė 455 vaikai, 2002 m. – tik 240, t. y. 215 vaikų mažiau (47,2 %). Vidutiniškai per metus gimė po 18 vaikų mažiau.

* Parengtas pagal Mokyklų tinklo pertvarkos metodinių rekomendacijų projektą.

Jeigu išliks tokios gimstamumo tendencijos, tai galima daryti prielaidą, kad rajone 2007 m. gims tik 150 vaikų. Jeigu gimstamumas išliks 2002 m. lygio, tai 2007 m. turėtų gimti 240 vaikų (žr. 1 lentelę).

Mokyklinio amžiaus (7–18 metų) vaikų skaičius (2001 m. gyventojų surašymo duomenimis) buvo 5551. Jie sudarė 17,8 % bendro gyventojų skaičiaus. Vidutinis mokinių tankumas buvo 2,3 mokinio/1 km². Tai mažiausias skaičius šalyje. Per pastaruosius penkerius metus (1998–2002 m.) sumažėjo 732 mokyklinio amžiaus vaikais (12 %). Mokyklos prognozuoja, kad 2007/2008 m. m., palyginti su 2002/2003 m. m., mokyklinio amžiaus vaikų sumažės dar 472 (10,4 %).

2.1.2. Ekonominės ir socialinės būklės kontekstas

2002 m. rajone buvo 6365 (20,5 %) nedarbingo amžiaus gyventojai (0–15 metų). Darbingo amžiaus gyventojų – 16 205 (52,0 %), pensinio amžiaus gyventojų – 8567 (27,5 %), užimtų – 13,6 tūkst. (43,7 % bendro gyventojų skaičiaus). 2003 m. vidutinis metinis nedarbo lygis buvo 9,2 %. 2004 m. sausio 1 d. rajono darbo biržoje buvo užregistruoti 1374 bedarbiai, iš jų 44 su aukštuoju, 248 su aukštesniu, 764 su viduriniu, 253 su pagrindiniu ir 65 su pradiniu išsilavinimu.

Žemiau skurdo ribos savivaldybėje gyvena apie 2100 gyventojų, iš jų apie 700 vaikų (apie 6,7 %). Tyrimai rodo, kad 2001 m. šalyje skurdo lygis buvo didesnis namų ūkiuose, kuriuose namų ūkio galvos išsilavinimas buvo žemesnis. Pavyzdžiui, žemiau santykinės skurdo ribos šalyje buvo 30,5 % namų ūkių, kurių galva neturėjo pradinio arba turėjo tik pradinį išsilavinimą, 26,4 % namų ūkių, kurių galvos turėjo pagrindinį išsilavinimą, 2,7 % namų ūkių, kurių galvos turėjo aukštąjį išsilavinimą. Gyventojų skurdo lygis trukdo tinkamai įgyvendinti švietimo prieinamumo ir lygių galimybių principus. Tą problemą galima spręsti plečiant švietimo paslaugas suaugusiesiems ir sudarant sąlygas jiems įgyti pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą.

Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius per pastaruosius penkerius metus didėja: 1999 m. tokių šeimų buvo 166, jose augo 437 vaikai, 2000 m. – 238 šeimos (626 vaikai), 2001 m. – 278 šeimos (772 vaikai), 2002 m. – 317 šeimų (880 vaikų), 2003 m. – 340 šeimų (933 vaikai). Per penkerius metus tokių šeimų padaugėjo 241 ir 496 vaikais. Šalyje palyginus 2001 ir 2002 metus socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų šiek tiek sumažėjo.

Nemokamai maitinamų mokinių skaičius per ketverius metus nežymiai didėjo: (1999 m. buvo maitinama 1709 (36,9 %) mokiniai, 2000 m. – 1795 (38 %), 2001 m. – 1817 (39 %), 2002 m. – 1819 (39,6 %)), o 2003 m. – 1763 (39 %). Per ketverius metus absoliučiais skaičiais nemokamai maitinamų mokinių skaičius išaugo 54, t. y. 2,1 %.

2.1.3. Kultūrinės būklės kontekstas

Rajono gyventojų tautinė sudėtis (gyventojų surašymo duomenimis) yra tokia: lietuvių – 28163 (90,4 %), lenkų – 2067 (6,6 %), rusų – 338 (1,1 %), baltarusių – 302 (1 %), kitų tautybių – 267 (0,9 %). Tačiau mokytis tautinių mažumų kalbomis nėra poreikio.

Gyventojų struktūra pagal įgytą aukščiausią išsilavinimą yra vienas pagrindinių kultūros rodiklių. 2001 m. surašymo duomenimis, tik 7,4 % savivaldybės gyventojų (10 metų ir vyresnių) turi aukštąjį išsilavinimą (šalyje – 12,6 %), aukštesnįjį išsilavinimą – 9,8 % (šalyje – 19,3 %), vidurinį – 22,1 % (šalyje – 27 %), pagrindinį – 15,7 % (šalyje – 15 %), pradinį – 28,4 % (šalyje – 21 %), neturi pradinio – 5,1 %, raštingų – 0,7 %, neraštingų – 0,5 %, nenurodė – 0,3 %.

2.1.4. Ugdymosi poreikių tenkinimo būklės kontekstas

Rajone mažėjant mokyklinio amžiaus vaikų, keitėsi mokyklų dydis ir jų skaičius. Lyginant 1999/2000 ir 2003/2004 m.m., pradinį mokyklų sumažėjo nuo 12 iki 9 (8 iš jų tapo skyriais), taip pat mažėjo jų dydis, pagrindinių – nuo 11 iki 10, vidurinių – nuo 10 iki 7 (žr. 2 lentelę).

Rajone yra 6 ikimokyklinės įstaigos, 1 pradinė (8 skyriai), 10 pagrindinių (3 iš jų nepilnos, t. y. 8 klasių), 7 vidurinės (viena iš jų su suaugusiųjų klasėmis) mokyklos ir 3 papildomojo ugdymo (muzikos, sporto mokyklos ir moksleivių kūrybos centras) įstaigos. Be to, savivaldybės teritorijoje yra 1 specialioji internatinė mokykla, įgyvendinanti adaptuotą pradinio ir pagrindinio ugdymo programą, 1 internatinė, 1 sanatorinė mokykla, vaikų globos namai (įgyvendinantys pradinio ir pagrindinio ugdymo programas) ir profesinė mokykla, įgyvendinanti vidurinio ugdymo ir profesinio mokymo programas. Neformalųjį suaugusiųjų švietimą vykdo Varėnos švietimo centras.

Vienai mokyklai, įgyvendinančiai pradinio ugdymo programą, tenka 79,2 km², vienai mokyklai, įgyvendinančiai pagrindinio ugdymo programą, tenka 138,6 km², vienai mokyklai, įgyvendinančiai vidurinio ugdymo programą, – 277,3 km², vienai mokyklai, įgyvendinančiai adaptuotą pradinio ir pagrindinio ugdymo bei specialiojo ugdymo programas, – 1109 km².

Dviem pamainomis dirbančių mokyklų rajone nėra.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo poreikiai beveik tenkinami.

Praėjusiais metais pagal mokyklų vadovų pateiktus duomenis apie 70 moksleivių yra praradę mokymosi motyvaciją ir jiems tinkamiausia ugdymo vieta būtų jaunimo mokykla, kurios rajone nėra.

Rajone nėra nė vienos gimnazijos. Suaugusiųjų klasėse (X–XII kl.) daugiausia mokosi Varėnos miesto gyventojai, atokesnių vietovių suaugusiesiems nesudarytos sąlygos savo gyvenamosiose vietose įgyti pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą.

Rajone nėra pedagoginės psichologinės tarnybos. Tarnybos paskirtis – didinti specialiųjų poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių asmenų ugdymosi veiksmingumą. Vienas iš jos uždavinių – įvertinti asmens specialiuosius ugdymosi poreikius, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas. 2003/2004 m. m. rajono mokyklose mokosi 332 specialiųjų poreikių vaikai, t. y. 7,3 % bendro mokinių skaičiaus. Šalies mokyklose šiais mokslo metais mokoma 9,9 % specialiųjų poreikių mokinių. Rajone specialiųjų poreikių mokinių skaičius nesiekia šalies vidurkio (–2,6 %). Vadinas, rajone dar nėra išaiškinti visi specialiųjų poreikių mokiniai (manoma, kad tokių būtų apie 450). Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, specialiųjų poreikių vaikų yra nuo 10 iki 20 % bendro vaikų skaičiaus. Tai priklauso nuo ekonominio šalies išsivystymo. Kuo blogesnės gyvenimo sąlygos, tuo tokių vaikų yra daugiau. Be specialiųjų poreikių mokinių, dar yra išskiriama grupė mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, jiems irgi reikalinga specialioji pedagoginė ir pedagoginė pagalba. Išanalizavus mokymosi sėkmingumo duomenis, matyti, kad nemaža dalis mokinių paliekami kurso kartoti arba keliami į aukštesnę klasę su nepatenkinamais pažymiais. Mokymosi sėkmingumą padidina specialiosios pedagoginės pagalbos teikimas. Šiuo metu rajone specialiąją pedagoginę pagalbą teikia 4 logopedai (3,5 etato) ir 2 specialieji pedagogai (1,5 etato). Žinoma, būtų labai gerai, kad visose vidurinėse ir pagrindinėse mokyklose dirbtų specialieji pedagogai ir logopedai. Tačiau atsižvelgiant į „Mokymo lėšų naudojimo metodines rekomendacijas“, gali būti įsteigta apie 6,5 šių specialistų etato. Pastaruoju metu daugėja mokinių, turinčių psichologinių ir asmenybinių problemų. Šias problemas gali padėti spręsti psichologai, tačiau rajono mokyklose dirba tik vienas psichologas, reikėtų įsteigti bent 2 psichologo etatus. Akivaizdi nauda yra socialinių pedagogų etatų įvedimas į mokyklas. Šiuo metu mokyklose dirba 8 (7,5 etato) socialiniai pedagogai (vidurinėse, didesnėse pagrindinėse ir pradinėje mokyklose), reikėtų įvesti dar bent 2 socialinių pedagogų etatus.

2.2. Mokinių skaičiaus kaita ir prognozės

Mokyklų skaičiaus kaitai, jų įgyvendinamoms programoms tiesioginės įtakos turi mokinių skaičius. Rajono pavaldumo mokinių skaičius, palyginus 1999/2000 m. m. (4966 mokiniai) ir 2003/2004 m. m.

(4541 mokiny), sumažėjo 425 mokiniais (8,6 %). Pastaruosius ketverius mokslo metus vidutiniškai per metus sumažėja 106 mokiniais. Žymiai mažėja mokinių I–IV klasėse. Per pastaruosius ketverius mokslo metus sumažėjo 654 mokiniais (32,9 %) (žr. 3 lentelę).

2003/2004 m. m. rajone I–IV klasėse mokosi 1337 mokiniai. Jeigu visi vaikai, gimę 1997–2000 m., mokysis rajono mokyklose, tai 2007/2008 m. m. I–IV klasėse turėtų mokytis 1268 mokiniai. Palyginus pastarųjų penkerių metų Civilinės metrikacijos skyriaus ir mokyklų pateiktus duomenis apie gimusius vaikus ir po septynerių metų atėjusiųjų mokinių skaičių, matyti, kad vidutiniškai 2,8 % į mokyklą vaikų ateina mažiau, negu gimsta. Vadinas, jei ir toliau išliks tokia tendencija, tai galima tikėtis, kad 2007/2008 m. m. I–IV klasėse mokysis 1126 mokiniai (jei nepereis į rajone esančias apskrities mokyklas ir globos namus ar neišvyks iš rajono). Pagal 2004 m. sausį mokyklų pateiktus duomenis, šiose klasėse 2007/2008 m. m. turėtų mokytis 1133 mokiniai.

Nors per pastaruosius ketverius metus mokinių skaičius V–XII klasėse padidėjo 229 (1999/2000 m. m. mokėsi 2975 mokiniai, 2003/2004 m. m. – 3204 mokiniai), tačiau mokyklos planuoja, kad 2007/2008 m. m. V–XII klasėse mokysis 2936 mokiniai, t. y. 268 mažiau (8,4 %) negu 2003/2004 m. m.

Iš 2000/2001 m. m. rajono dieninės bendrojo lavinimo mokyklose X klasėje besimokiusių mokinių XI klasėje mokymąsi šiose mokyklose tęsė 79 % dešimtokų (šalies vidurkis – 77,3%), 2001/2002 m. m. – 78 % dešimtokų (šalies vidurkis – 75,9 %), 2002/2003 m. m. – 81,4 % dešimtokų (šalies vidurkis – 75,9 %). 2003/2004 m. m. rajone XI klasėje mokosi 302 mokiniai, jeigu išliks 2002/2003 m. m. lygis, tai tikėtina, kad 2008/2009 m. m. rajono dieninės bendrojo lavinimo mokyklose XI klasėje mokysis apie 337 mokinius, o 2012/2013 m. m. – apie 234 mokinius. Jei šis rajono rodiklis prilygtų šalies rodikliui (75,9 %), tai 2008/2009 m. m. XI klasėje mokytoji apie 314, o 2012/2013 m. m. – apie 219 mokinių. Europos Sąjungos šalyse vidutiniškai 50 % baigusių pagrindinę mokyklą mokinių mokymąsi tęsia profesinėse mokyklose. Prognozuojama, kad šalyje profesinėse mokyklose besimokančių procentas ateityje turėtų didėti. Jeigu 2008/2009 m. m. šalies (ir rajono) profesinėse mokyklose mokysis 40 % baigusių pagrindinę mokyklą mokinių, tai dieninėse rajono bendrojo lavinimo mokyklose XI klasėje mokysis apie 248 mokinius, jeigu 2012/2013 m. m. šalies (ir rajono) profesinėse mokyklose mokysis 50 % baigusių pagrindinę mokyklą mokinių, tai dieninėse rajono bendrojo lavinimo mokyklose XI klasėje mokysis apie 144 mokinius.

2.3. Ugdymo kokybė

Ugdymo kokybė vertinama atsižvelgiant į mokyklų pateiktus trejų paskutinių mokslo metų mokymosi pasiekimus, mokymosi sėkmingumą, ugdymo diferencijavimą ir individualizavimą, lankomumą ir kt.

2.3.1. Mokymosi pasiekimai

Rajono mokyklose pagrindinį išsilavinimą vidutiniškai įgyja 96,5 % (pvz., Klaipėdos mieste – 98,8 %) išklausiųjų X klasės programą; vidurinį išsilavinimą – vidutiniškai 99,4 % (pvz., Klaipėdos mieste – 99,6 %) išklausiųjų XII klasės programą. Mokiniai išlaiko vidutiniškai 88,8 % (pvz., Klaipėdos mieste – 92,3 %, Pasvalio rajone – 93,9 %) valstybinių egzaminų nuo laikytų valstybinių egzaminų skaičiaus. Vidutiniškai 35,3 % (pvz., Klaipėdos mieste – 47,1 %, Pasvalio rajone – 38,9 %) valstybinių egzaminų išlaiko „puikiai“, „labai gerai“, „gerai“ nuo išlaiktų valstybinių egzaminų skaičiaus (žr. 4 lentelę). Mokiniai prasčiau išlaikydami valstybinius egzaminus negali sėkmingai konkuruoti su kitų savivaldybių mokiniais stodami į aukštąsias mokyklas.

2.3.2. Mokymosi sėkmingumas

Rajono mokyklose į aukštesnę klasę su nepatenkinamu pažymiu (-iais) perkeliama vidutiniškai 2,3 % (pvz., Klaipėdos mieste – 1,5 %) nuo bendro mokinių skaičiaus. Pagal ugdymo koncentrus į aukštesnę

klasę su nepatenkinamu pažymiu (-iais) dalis nuo bendro mokinių skaičiaus vidutiniškai perkeliama: I–IV klasių – 0,1 % (pvz., Klaipėdos mieste – 0,1 %), V–VIII klasių – 3,6 % (pvz., Klaipėdos mieste – 2,3 %), IX–X klasių – 4,4 % (pvz., Klaipėdos mieste – 2,8 %), XI–XII klasių – 1,8 % (pvz., Klaipėdos mieste – 2,2 %).

Kurso kartoti paliekama vidutiniškai 0,8 % (šalyje – 0,6 %) mokinių nuo bendro mokinių skaičiaus. Pagal ugdymo koncentrus vidutiniškai paliekama kurso kartoti mokinių nuo bendro mokinių skaičiaus: I–IV klasių – 0,6 %, V–VIII klasių – 1,6 %, IX–X klasių – 0,8 %, XI–XII klasių – 0 % (žr. 5 lentelę).

Tyrimai rodo, kad antramečiavimas padidina iškritimo iš mokyklos tikimybę 45–50 %, be to, antramečiams mokytis reikia nemažai papildomų lėšų (šalyje kasmet išleidžiama apie 10 mln. Lt antramečiams ir trečiamečiams mokytis). Tinkamas ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas sudaro prielaidas sumažinti antramečiavimo ir trečiamečiavimo mastus.

2.3.3. Mokymo diferencijavimas ir individualizavimas

Vidutiniškai 1 mokiniui ugdymui diferencijuoti ir individualizuoti mokyklose skiriama 0,04 valandos per savaitę (pvz., Klaipėdos mieste – 0,09), 1 specialiųjų poreikių mokiniui vidutiniškai tenka 0,43 valandos per savaitę pedagoginės ir specialiosios pedagoginės pagalbos (pvz., Klaipėdos mieste – 0,5) (žr. 6 lentelę). Negaudami tinkamos individualios ir specialiosios pagalbos, moksleiviai praranda mokymosi motyvaciją, pradeda nelankyti pamokų, prastėja mokymosi rezultatai.

2.3.4. Lankomumas

Lankomumas taip pat turi įtakos mokymosi rezultatams. Vidutiniškai vienas mokinys per metus praleidžia 52,8 pamokos (pvz., Klaipėdos mieste – 20,7 pamokos) iš jų dėl ligos – 40,5 pamokos. Pagal ugdymo koncentrus vidutiniškai vienas mokinys dėl ligos praleidžia pamokų: I–IV klasių – 30,6, V–VIII klasių – 48, IX–X klasių – 50,7, XI–XII klasių – 33,9. Dėl kitų priežasčių vidutiniškai vienas mokinys per metus praleidžia 12,3 pamokos: I–IV klasių – 2,6, V–VIII klasių – 12,4, IX–X klasių – 25,5, XI–XII klasių – 24,9 pamokos. Vidutinis rajono mokyklų trejų metų sveikatos indeksas – 22,2 (žr. 7 lentelę).

2.3.5. Papildomasis ugdymas

Papildomojo ugdymo organizavimas bendrojo lavinimo mokyklose rodo, kiek dėmesio yra skiriama mokinių užimtumui ir socializacijai. Rajono mokyklose (be papildomojo ugdymo įstaigų) būrelius lanko 82,9 % mokinių. Vidutiniškai vienoje rajono mokykloje veikia 4,8 būrelių rūšių ir vienam mokiniui vidutiniškai tenka 0,17 būrelio valandos (žr. 8 lentelę). Rajono moksleiviai savo poreikius gali tenkinti trijų papildomojo ugdymo įstaigų siūlomose sporto, meno ir kituose užsiėmimuose. Jaučiama techniškųjų būrelių, kuriuos ypač mėgsta berniukai, pasiūlos stoka.

2.4. Mokyklų pastatų būklė bei kabinetų ir patalpų atitiktis mokyklos tipui

Tinkama mokyklų pastatų ir patalpų būklė yra svarbus ugdymo sąlygų ir kokybės veiksnys.

Iš 18 rajono mokyklų ir 8 skyrių tik vienos pernai renovuotos mokyklos pastatas yra priskirtinas I grupei. Dar penkiose mokyklose per paskutinius trejus metus vyko dalinė renovacija, tačiau kai kuriose renovuotose mokyklose reikėtų atlikti vienos ar kitos pastato dalies ar sistemos kapitalinį remontą. II grupei priskirtinos 5 mokyklos ir trys skyriai (nors vienai pastato daliai reikia paprastojo remonto), III grupei priskirtina 12 mokyklų (4 vidurinės, 8 pagrindinės) ir 5 skyriai (pastatams (ar kuriai nors daliai) reikia kapitalinio remonto). Skaičiuojant kai kurių mokyklų turimus kelis pastatus, jų skaičius siekia 20. IV grupei priskirtinų rajono mokyklų pastatų nėra.

Problemiškiausios mokyklų pastatų dalys ar sistemos, kurioms reikalingas kapitalinis remontas, yra šios: langai (9 mokyklų), grindys (6), elektros sistema (4), stogas, vandentiekio ir kanalizacijos sistema,

šildymo sistema (po 3) ir kt.

Tik 2 (abiejų miesto vidurinių) rajono mokyklų pastatai atitinka mokyklos tipą pagal Mokyklų aprūpinimo standartus 100 % ir priskirtini I grupei (atitinka nuo 95 iki 100 % privalomų rodiklių). Jos sudaro tik 7,7 % visų mokyklų. 9 mokyklų (4 vidurinių ir 5 pagrindinių) pastatai priskirtini II grupei (atitinka nuo 81 iki 94 % privalomų rodiklių) (34,6 % visų mokyklų); 6 (1 vidurinės, 3 pagrindinių ir 2 pradinių) pastatai priskirtini III grupei (atitinka nuo 51 iki 80 % privalomų rodiklių), (23,1 % visų mokyklų) ir 9 (2 pagrindinės ir 7 pradinės) – IV grupei (atitinka iki 50 % privalomų rodiklių) (34,6 % visų mokyklų).

Pastatų remontui ir patalpų atitikčiai mokyklos tipui pagerinti reikėtų bent 7267,0 tūkst. Lt (žr. 9 lentelę).

2.5. Mokyklų tinklo efektyvumas

Mokyklų tinklo efektyvumas yra susijęs su mokyklų dydžiais, mokyklų patalpų užpildymu, tuščiomis mokymosi vietomis, klasių komplektų dydžiais, vidutinėmis vieno mokinio ugdymo išlaidomis.

Skaičiuojant pagal projektinį pajėgumą trys rajono mokyklos (2 vidurinės ir 1 pagrindinė) yra perpildytos nuo 107,6 iki 121,1 %, trijų vidurinių mokyklų užpildymas yra nuo 94,3 iki 98,8 %, šešios užpildytos nuo 70,4 iki 76 %, keturios – nuo 50,7 iki 64,7 % ir 10 mokyklų (5 pagrindinės ir 5 pradinės) užpildytos nuo 16,7 iki 49,7 %. Mokyklose, kuriose patalpų užpildomumas nesiekia 75%, neracionaliai naudojamos ūkio lėšos.

2003/2004 m.m. rajone yra viena pradinė (daugiau kaip 200 mokinių), 8 skyriai (trys iki 10, penki iki 20 mokinių), 10 (trys iš jų aštuonmetės) pagrindinių (dvi iki 60, trys nuo 61 iki 80, trys nuo 81 iki 100 ir dvi daugiau kaip 121 mokiny) ir 7 vidurinės (viena nuo 101 iki 200, dvi nuo 201 iki 300, viena nuo 301 iki 400 ir trys daugiau kaip 401 mokiny) mokyklos. Mažiausioje pradinėje (skyriuje) mokosi 7, didžiausioje (miesto) – 204 mokiniai, mažiausioje pagrindinėje mokosi 47, didžiausioje – 155 mokiniai, mažiausioje vidurinėje mokosi 189, didžiausioje – 964 mokiniai.

2003/2004 m. m. rajono mokyklose skaičiuojant pagal moksleivio krepšelio metodiką buvo 194 tuščios mokymosi vietos: I–IV klasėse – 125 (51 miesto ir 74 kaimo mokyklose), V–XII klasėse – 69 (visos kaimo mokyklose).

2003/2004 m.m. vidutinis rajono miesto mokyklos klasės komplekto mokinių skaičius yra 24,7, o kaimo – 14,6. Vidutinis I–IV klasės komplekto dydis miesto mokyklose yra 20,4, o kaimo mokyklose – 13,7 mokinio. Vidutinis V–XII klasių komplekto dydis miesto mokyklose yra 26,8, o kaimo – 16,1 mokinio. 37 klasės komplektai (8 klasių komplektai I–IV klasių ir 29 klasių komplektai V–X klasių) yra mažesni negu 10 mokinių.

2002 m. savivaldybėje vienam mokiniui mokytis vidutiniškai buvo išleista 3034 Lt, miesto mokyklose – 2379 Lt, kaimo – 3591 Lt. Vienam pradinės mokyklos mokiniui mokytis vidutiniškai išleista 3609 Lt, miesto pradinėje mokykloje – 2681 Lt, kaimo – 4826 Lt. Brangiausias vieno mokinio mokymas buvusiose mažakomplektėse pradinėse mokyklose (dabartiniuose skyriuose) – nuo 8930 Lt iki 3668 Lt. Kiek mažiau išleista pagrindinių mokyklų vienam mokiniui mokytis – vidutiniškai 4448 Lt (didžiausia išleista suma – 6227 Lt, mažiausia – 3048 Lt). Rajono vidurinės mokyklos vienam mokiniui mokytis vidutiniškai išleista 2572 Lt, miesto mokyklose – 2214 Lt, kaimo – 2910 Lt. Vidurinės mokyklos mokinio mokymosi didžiausios išlaidos – 3351 Lt, mažiausios – 2207 Lt.

2.6. Mokytojai

Švietimo sistemos gebėjimą padėti vaikams ir jaunuoliams pasirengti ateityje gyventi prisitaikant prie sparčios socialinės, ekonominės ir kultūrinės kaitos lemia mokytojų pajėgumas suvokti visuomenės poreikius ir su išsilavinimu siejamus lūkesčius. Todėl viena svarbiausių švietimo kokybės sąlygų yra

mokytojų dalykinė ir profesinė kompetencija.

2.6.1. Specialistai

Mokyklų pateiktais duomenimis, 2002/2003 m. m. privalomus mokomuosius dalykus rajono mokyklose dėstė 631 mokytojas (1 mokytojas skaičiuotas tiek kartų, kiek mokomųjų dalykų dėstė), iš jų 429 specialistai (68 %). Privalomųjų mokomųjų dalykų 76,2 % pamokų vedė specialistai: pradinė klasių – 67,8 %, tikybos – 79 %, etikos – 30,8 %, lietuvių kalbos – 92,7 %, anglų kalbos – 66,4 %, prancūzų kalbos – 100 %, vokiečių kalbos – 83,9 %, rusų kalbos – 71,8 %, matematikos – 90,7 %, informacinių technologijų – 43,1 %, gamtos ir žmogaus – 76,2 %, biologijos – 86,8 %, fizikos – 80,6 %, chemijos – 79,8 %, istorijos – 95 %, pilietinės visuomenės pagrindų – 91 %, ekonomikos – 20,8 %, geografijos – 67,4 %, dailės – 74 %, muzikos – 87,2 %, technologijų – 46,2 %, kūno kultūros – 87,2 %. Savivaldybės mokyklose mažiausias procentas specialistų vedamų pamokų yra ekonomikos, etikos, informacinių technologijų, kūno kultūros, technologijų, anglų kalbos, geografijos, pradinė klasių.

Rajono savivaldybė, stengdamasi paskatinti pedagogus persikvalifikuoti ir taip pagerinti ugdymo kokybę bei tenkinti mokyklų bendruomenių poreikius, kompensuoja persikvalifikavimo išlaidas anglų kalbos mokytojams ir socialiniams pedagogams. 2003/2004 m.m. savivaldybė padengia 8 pedagogų perkvalifikavimo išlaidas tam skirdama apie 8000 litų.

2.6.2. Kvalifikacija

Mokytojų kvalifikacija – vienas svarbiausių ugdymo kokybės veiksnių. 2003 m. kovo mėn. (tuo metu buvo renkama informacija) rajono mokyklose dirbo 457 mokytojai (su dirbančiais nepagrindinėse pareigose), iš jų atestuoti 373 (81,6 %) (šalyje atestuota 76,8 %): vyresniojo mokytojo kvalifikacinę kategoriją buvo įgiję 72,4 %, mokytojo metodininko – 12,8 %, mokytojo eksperto – 0,3 % pedagogų. Palyginus su šalyje atestuotų mokytojų mastais, matyti, kad savivaldybėje padėtis yra gera, tačiau yra mažiau pedagogų, įgijusių mokytojo metodininko (– 4,5 %) ir mokytojo eksperto (– 0,9 %) kvalifikacines kategorijas.

Vidutiniškai rajono mokytojai kvalifikaciją kelia 4,9 dienos (arba 29,4 val.) per metus. Mažiausiai kvalifikaciją kėlusiu mokytojų mokyklos rodiklis yra 1,7 dienos (10,2 val.) per metus, daugiausiai – 9,8 dienos (58,8 val.) (žr. 10–11 lenteles).

2.6.3. Mokinių ir mokytojų santykis

Mokytojų ir mokinių skaičiaus santykis yra vienas rodiklių, kurių didinant mažinamos išlaidos darbo užmokesčiui. Mažas mokinių/mokytojų santykis rodo, kad klasės yra mažos.

2002/2003 m. m. rajono mokyklose vienam mokytojo etatui vidutiniškai teko 9,6 mokinio: miesto mokyklose – 11,6; kaimo mokyklose – 8,3. Lyginant duomenis pagal mokyklų tipus matyti, kad pradinėse mokyklose vienam mokytojo etatui vidutiniškai teko 8,6 mokinio, pagrindinėse – 6,6, vidurinėse – 11,5. Smarkiai skiriasi šis rodiklis miesto (12,2) ir kaimo (5,6) pradinė mokyklų, kiek mažiau miesto (11,5) ir kaimo (10,4) vidurinių mokyklų (žr. 10–11 lenteles).

2.6.4. Mokytojai pensininkai

2002/2003 m. m. rajono mokyklose mokomuosius dalykus dėstė 42 mokytojai pensininkai (1 mokytojas skaičiuotas tiek kartų, kiek mokomųjų dalykų dėstė), t. y. 6,7 % visų dalykų mokytojų. Jie vedė 560 pamokų, tai sudaro apie 31 pedagoginę normą. Daugiausia mokytojų pensininkų dėstė lietuvių kalbą (9), matematiką ir rusų kalbą (po 4), chemiją ir tikyba (po 3) bei dirbo su pradinėmis klasėmis (6).

Jeigu visi dabar dirbantys mokytojai dirbs ir toliau, planuojama, kad 2007/2008 m. m. mokytojų

pensininkų skaičius bus 87, o 2011/2012 m. m. – 129.

2.7. Mokinių vežiojimas

Bendras vežamų mokinių skaičius ir dalis nuo bendro mokinių skaičiaus bei pagal koncentrus – 1182 (26 %) I–IV kl. – 293 (21,9 %), V–VIII kl. – 427 (23,9 %), IX–XII kl. – 462 (32,5 %).

Mokinių vežimo rūšys (būdai) ir vežamų mokinių skaičius ir dalis pagal atskiras mokinių vežimo rūšis (būdus): maršrutiniu – 601 (50,8 %), privačiu – 30 (2,5 %), mokykliniu – 160 (13,5 %), geltonaisiais autobusais – 378 (32 %), kiti – 32 (2,7 %).

Lėšos, skiriamos mokiniams vežti – 67 111 Lt per mėnesį.

Vidutinė vieno mokinio vežimo kaina – 56,8 Lt per mėnesį.

Mokinio vežiojimo kilometro lyginamosios išlaidos pagal vežiojimo rūšis (būdus): mokykliniu – 0,21 Lt, geltonuoju – 0,15 Lt, maršrutiniu – 0,16 Lt, privačiu – 0,16 Lt.

Nuo 2000 m. nelaimingų atsitikimų kelionės į mokyklą ir iš mokyklos metu nebuvo.

Nėra nevežamų mokinių atstumu nuo 3 kilometrų ir daugiau.

Skaičius atvežtų mokinių, kurie laukia pamokų nuo 30 iki 45 minučių, – 250, nuo 46 iki 60 minučių – 61, daugiau kaip 60 minučių – 85.

Skaičius mokinių, laukiančių, iki autobusus išvyks nuo 30 iki 45 minučių, – 173, nuo 46 iki 60 minučių – 56, daugiau kaip 60 minučių – 76.

Paprastai mokiniai renkasi tiek papildomojo ugdymo užsiėmimų, kad galėtų parvažiuoti į namus, tad po papildomojo ugdymo užsiėmimų negalinčių grįžti namo mokinių beveik nėra.

3. ESAMOS ŠVIETIMO BŪKLĖS PRIVALUMAI IR TRŪKUMAI

Privalumai

Iš esmės įgyvendinta 1999 m. suplanuota savivaldybės mokyklų tinklo pertvarka:

- trys vidurinės mokyklos dėl nepakankamo mokinių skaičiaus ir profilineio mokymo kriterijų neatitikimo buvo reorganizuotos į pagrindines;

- trys pagrindinės mokyklos dėl mažo mokinių skaičiaus, per didelių išlaidų ir nepakankamos ugdymo kokybės reorganizuotos į pradines mokyklas;

- visi, tame tarpe ir reorganizuotų mokyklų, mokiniai, gyvenantys toliau kaip 3 kilometrai, pavežami į mokyklą ir iš mokyklos;

- visi mokytojai, dėl mokyklų reorganizacijos netekę darbo, įdarbinti kitose mokyklose;

- reorganizuotų mokyklų mokiniai mokymąsi tęsia didesnėse, geriau mokymo priemonėmis aprūpintose mokyklose, daugiau privalomųjų dalykų pamokų veda specialistai, pagerėjusi mokinių ugdymo kokybė;

- mažakomplekčių pradinių mokyklų reorganizavimas į bazinių mokyklų skyrius sudarė prielaidas geriau spręsti mokinių maitinimo klausimus, pagerinti ugdymo kokybę, veiksmingiau vykdyti ugdymo priežiūrą, racionaliau panaudoti moksleivio krepšelio lėšas.

Praktiškai tenkinami ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo poreikiai.

Veikia trys papildomojo ugdymo įstaigos: muzikos mokykla su filialu Merkinėje, sporto mokykla ir moksleivių kūrybos centras. Juos lanko ne tik mieste gyvenantys, bet ir kitų rajono gyvenviečių mokiniai, kuriems važinėjimo išlaidos kompensuojamos.

Sudarytos sąlygos suaugusiųjų bendrajam lavinimui ir neformaliajam švietimui Varėnos miesto ir aplinkinių kaimų gyventojams.

Nėra dviem pamainomis dirbančių mokyklų.

Visiškai renovuota 1 ir iš dalies 5 mokyklos.

Savivaldybė 2003/2004 m.m. padengia 8 pedagogų (6 anglų kalbos ir 2 socialinių pedagogų) persikvalifikavimo išlaidas.

Trūkumai

Nėra gimnazijos (gimnazijų neturi įsteigusios 15 savivaldybių).

Nėra jaunimo mokyklos, nors pagal mokyklų pateiktus duomenis apie 70 mokinių yra praradę mokymosi motyvaciją.

Neišplėtotas suaugusiųjų bendrojo lavinimosi ir neformalaus švietimo programų tinklas (tik gyvenantys Varėnos mieste ir jo apylinkėse suaugusieji gali įgyti vidurinį išsilavinimą, tenkinti, pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius).

Nėra Pedagoginės psichologinės tarnybos, galinčios įvertinti mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius ir teikti kvalifikuotą konsultacinę, metodinę pagalbą pedagogams, mokykloms ir tėvams.

Net 12 mokyklų ir 5 skyrių pastatai pagal būklę priskirtini III grupei, t. y. pastatams ar kuriai nors daliai reikia kapitalinio remonto.

Net 92,3 % mokyklų patalpos neatitinka mokyklos tipo pagal Mokyklų aprūpinimo standartus, nes trūksta aktų ar sporto salių, aikštynų, valgyklų, kai kurių specializuotų kabinetų.

Nesutvarkytas mokyklų tinklas sąlygoja neefektyvų lėšų panaudojimą. 2002 m. buvo labai didelės vieno mokinio mokymo išlaidos buvusiose mažakomplektėse pradinėse mokyklose (dabartiniuose skyriuose) – nuo 8930 iki 3668 Lt. Pagrindinių mokyklų vieno mokinio vidutinės mokymo išlaidos – 4448 Lt (didžiausios – 6227 Lt, mažiausios – 3048 Lt). Vidurinių mokyklų vieno mokinio vidutinės mokymo išlaidos – 2572 Lt (miesto – 2214 Lt, kaimo – 2910 Lt) (didžiausios – 3351 Lt, mažiausios – 2207 Lt).

Veikia šeši bazinių mokyklų pradinio ugdymo skyriai, kuriuose mokosi mažiau nei 15 po mokinių (vidutiniškai vienam tokio skyriaus mokiniui mokytis 2002 m. buvo skirta 5818 Lt), ir du skyriai, kuriuose mokosi mažiau nei po 25 mokinius (vidutiniškai vienam tokio skyriaus mokiniui mokytis 2002 m. skirta 4151 Lt). Sarapiniškių ir Dubičių pagrindinėse mokyklose mokosi mažiau nei po 56 mokinius. Esant tokiam mokinių skaičiui, mokykloms neužtenka moksleivio krepšelio lėšų.

Trijų mokyklų patalpos pagal projektinį pajėgumą (2 m² mokiniui, neskaitant specializuotų kabinetų ir salių) užpildymas viršija 100 %: Varėnos „Ryto“ vidurinė mokykla užpildyta 116,2 %, Senosios Varėnos A. Rylišio vidurinė mokykla užpildyta 107,6 % ir Žilinių pagrindinė mokykla užpildyta 121,1 %. Net 12 mokyklų ir 6 skyrių patalpos užpildytos mažiau kaip 75 %, 10 iš jų užpildymas mažesnis nei 50 % (Čebatorių, Krūminių, Kabelių, Panaros, Pilvingių skyrių ir Dubičių, Krivilių, Liškiavos, Sarapiniškių ir Vydenių pagrindinių mokyklų). Tai rodo, kad mokymo aplinkai skiriamos lėšos panaudojamos nepakankamai efektyviai.

2003/2004 m. m. rajono mokyklose pagal moksleivio krepšelio metodiką yra 194 tuščios mokymosi vietos: I–IV klasėse – 125 (51 miesto ir 74 kaimo mokyklose), V–XII klasėse – 69 (visos kaimo mokyklose). Skaičiuojant pagal moksleivio krepšelio metodikoje taikomą vidurkį (15 mokinių), tuščiai finansuojama beveik trylika klasių komplektų ir išleidžiama apie 350 000 litų (komplektui skiriant vidutiniškai 27 000 Lt).

Kaimo mokyklų skyriuose vidutinis moksleivių skaičius klasėje komplekte – 7,7, o klasėje tik 3,2 (!) mokinio. Pagal moksleivio krepšelio metodiką klasės komplekte turėtų būti ne mažiau kaip 10 mokinių. 2003/2004 m.m. rajono mokyklose yra 20 jungtinių klasių komplektų, kuriuose mokosi dviejų klasių mokiniai, 2 komplektai, kur mokosi trijų klasių, ir 3 komplektai, kur mokosi keturių klasių mokiniai.

Nepakankamas dėmesys skiriamas specialiujų poreikių mokiniams. 2002/2003 m.m. pedagoginei

ir specialiajai pedagoginei pagalbai vidutiniškai 1 mokiniui skiriama tik 0,43 pamokos per savaitę. Be to, trūkstant šių specialistų, tinkamos pagalbos negauna beveik visų mokyklų specialiųjų poreikių ir turintys mokymosi problemų mokiniai. Dėl to prastesni mokymosi rezultatai, nemažai antramečiavimo ir kėlimo su nepatenkinamais pažymiais atvejų.

Kurso kartoti paliekama 0,6 % mokinių, t. y. 0,2 % daugiau nei vidutiniškai šalyje, į aukštesnę klasę su nepatenkinamu pažymiu (-iais) perkeliama 2,3 % mokinių. Vidutiniškai vienas mokinys per metus praleidžia 52,8 pamokos. Tik 35,3 % abiturientų valstybinius egzaminus išlaiko „puikiai“, „labai gerai“, „gerai“, o Klaipėdos mieste – 47,1 %, Pasvalio rajone – 38,9 %. Rajono mokiniai prasčiau išlaikydami valstybinius egzaminus negu kitų rajonų ar miestų mokiniai negali sėkmingai konkuruoti stodami į aukštąsias mokyklas.

2002/2003 m. m. 23,8 % privalomųjų mokomųjų dalykų pamokų vedė ne specialistai. (Klaipėdos mieste ne specialistai vedė 7,7 % pamokų, Pasvalio rajone – 16,6 %). Daugiausia ne specialistai vedė ekonomikos, etikos, technologijų, informacinių technologijų, dailės, geografijos ir anglų kalbos pamokų. Trūksta informatikos, anglų kalbos, etikos, technologijų specialistų, specialiųjų pedagogų ir psichologų.

Darbo biržoje 2003 m. pabaigoje buvo užsiregistravę 3 matematikos, 2 pradinio ugdymo, 2 fizikos, po 1 kūno kultūros, lietuvių kalbos ir biologijos mokytoją.

Nepakankamai suderinti mokinių vežiojimo grafikai su pamokų pradžia ir pabaiga: 7,2 % atvežtų mokinių pamokų laukia ilgiau kaip 1 val. ir 6,4 % mokinių po pamokų laukia autobuso ilgiau kaip 1 val.

4. MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS STRATEGINIS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PAGRINDINIŲ REZULTATŲ RODIKLIAI

4.1. Strateginis tikslas ir uždaviniai

Savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos tikslas:

Sudaryti prielaidas ir sąlygas daug aukštesnės kokybės švietimui bei veiksmingesniam išteklių paskirstymui.

Uždaviniai:

- sureguliuoti mokyklose ir klasėse mokinių skaičių, leidžiantį veiksmingiausiai įgyvendinti ugdymo tikslus;
- pagerinti mokyklų pedagoginio personalo kokybinę sudėtį;
- pagerinti moksleivių mokymosi bazę ir pasirūpinti saugiu jų vežiojimu.

5. MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS PRIORITETAI 2007 METAMS

Varėnos rajono mokyklų tinklo pertvarkos prioritetai:

- kaimo pagrindinių ir vidurinių mokyklų stiprinimas,
- gimnazijų (vienos mieste ir vienos kaime) kūrimas,
- veiksmingesnis mokinio krepšelio ir ūkio lėšų naudojimas.

6. MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS PAGRINDINIŲ REZULTATŲ RODIKLIAI 2007 IR 2012 METAIS

Mokyklų tinklo pertvarkos strateginio tikslo, uždavinių įgyvendinimui matuoti nustatomi šie pagrindinių rezultatų rodikliai.

	PAGRINDINIAI REZULTATŲ RODIKLIAI		
TIKSLAS	2011/2012 m. m.	2007/2008 m. m.	Esamos būklės
Sudaryti prielaidas ir sąlygas, garantuojančias daug aukštesnės kokybės švietimą bei veiksmingesnį išteklių paskirstymą.	Ne mažiau kaip 95 % baigia pagrindinę mokyklą	Ne mažiau kaip 90 %	85 %
	Ne mažiau kaip 95 % įgyja pagrindinį išsilavinimą	Ne mažiau kaip 89 %	84 %
	Ne mažiau kaip 95 % įgijusiųjų pagrindinį išsilavinimą tęsia mokymąsi toliau	Ne mažiau kaip 93 %	90 %
	Ne mažiau kaip 70 % IX–XII klasių mokinių mokosi gimnazijų klasėse	Ne mažiau kaip 50 %	0 %
	Ne mažiau kaip 99,3 % įgyja vidurinį išsilavinimą nuo išklausiusiųjų XII klasės kursą	Ne mažiau kaip 99,3 %	99,3 %
	Kursą kartoja ne daugiau kaip 0,3 % mokinių	Ne daugiau kaip 0,5 %	0,8 %
	Visiems mokymosi motyvaciją praradusiems mokiniams sudarytos sąlygos mokytis jaunimo mokykloje (klasėse)	Visiems IX–X klasių mokymosi motyvaciją praradusiems mokiniams sudarytos sąlygos mokytis jaunimo mokykloje (klasėse)	Netenkinami poreikiai 68 mokinių, praradusių mokymosi motyvaciją
	Priešmokyklinio ugdymo grupes lankyti sudarytos sąlygos visiems norintiesiems	Lanko visi norintys	Lanko visi norintys
Sudarytos sąlygos visiems norintiems suaugusiesiems įgyti bendrąjį išsilavinimą	Vienoje mieste ir vienoje kaimo mokykloje sudarytos sąlygos suaugusiesiems, norintiems įgyti bendrąjį išsilavinimą	Sudarytos sąlygos visiems suaugusiesiems, norintiems įgyti bendrąjį išsilavinimą miesto vidurinės mokyklos suaugusiųjų klasėse	
UŽDAVINIAI			
Sureguliuoti mokyklose ir klasėse mokinių skaičių, leidžiantį veiksmingiausiai įgyvendinti ugdymo tikslus.	Tuščių mokymosi vietų skaičius sumažėjęs ne mažiau kaip 70 %	Tuščių mokymosi vietų skaičius sumažėjęs ne mažiau kaip 50 %.	194 tuščios mokymosi vietos pagal MK metodiką
	Vidutinis mokinių skaičius klasėje komplekte mieste – 25,2; kaime – 15,8	Mieste ne mažesnis kaip 25 Kaime ne mažesnis kaip 15,7	Mieste – 24,7 Kaime – 14,6

	Ne daugiau kaip dviejų pradinųjų klasių mokiniams pamokos vedamos vienu metu	Nėra pradinųjų klasių komplektų, kuriose mokosi keturių klasių mokiniai	4 jungtiniai pradinųjų klasių komplektai, kuriuose mokosi trijų ar keturių klasių mokiniai
Pagerinti mokyklų pedagoginio personalo kokybinę sudėtį	Ne mažiau kaip 80 % privalomųjų mokomųjų dalykų pamokų veda mokytojai specialistai	Ne mažiau 73 % privalomųjų mokomųjų dalykų pamokų veda mokytojai specialistai	68 % privalomųjų mokomųjų dalykų pamokų veda mokytojai specialistai
	Ne mažiau kaip 90 % mokytojų yra atestuoti	Ne mažiau kaip 85 % mokytojų yra atestuoti.	81,6 % mokytojų yra atestuoti
Pagerinti mokinių mokymosi bazę ir pasirūpinti saugiu jų vežiojimu	60 % mokyklų pastatų visiškai atnaujinta	45 % mokyklų pastatų visiškai atnaujinta	30 % (be pradinųjų skyrių) mokyklų pastatų iš dalies atnaujinta
	Ne mažiau kaip 50 % mokyklų pastatų atitinka 90–100 % mokyklos tipui keliamus reikalavimus	35 % mokyklų pastatų atitinka 90–100 % mokyklos tipui keliamus reikalavimus	27,8 % mokyklų pastatų atitinka 90–100 % mokyklos tipui keliamus reikalavimus
	1 kompiuteris ne daugiau kaip 10 mokinių	1 kompiuteris ne daugiau kaip 20 mokinių	1 kompiuteris 31 mokiniui
	Visi toliau kaip 3 km nuo mokyklos gyvenantys kaimo bendrojo lavinimo mokiniai pavežami	Visi toliau kaip 3 km nuo mokyklos gyvenantys kaimo bendrojo lavinimo mokiniai pavežami	Visi toliau kaip 3 km nuo mokyklos gyvenantys kaimo mokyklos mokiniai pavežami

7. NUMATOMOS MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS VERTINIMAS

Eil. Nr.	Sprendiniai	Socialinis poveikis	Ekonominis poveikis
1.	Optimalaus švietimo įstaigų tinklo savivaldybėje suformavimas	Bendras išsilavinimas bus prieinamas visiems vaikams bei suaugusiesiems pagal jų gebėjimus ir pasirinktą mokymosi formą ar mokyklos tipą.	Švietimui skirtos lėšos panaudojamos racionaliau: <ul style="list-style-type: none"> •atlaisvintos tuščių mokymosi vietų finansavimo lėšos. Jos panaudojamos ugdymo kokybei ir mokymo bazei gerinti; •padidėjęs mokyklų pastatų užpildymas, mažina 1 mokinio mokymo išlaidas; •padidėjęs mokinių/mokytojų santykis mažina išlaidas darbo užmokesčiui
2.	Lygių mokymosi galimybių užtikrinimas	Visi vaikai turės sąlygas pasirengti mokyklai ir pradėti ją lankyti. Jungtinėse klasėse mokysis ne daugiau kaip dviejų klasių mokiniai Visiems, kuriems to reikia, bus teikiamas diferencijuotas ugdymas, psichologinė, socialinė pedagoginė, pedagoginė, specialioji pedagoginė pagalba. Darbo netekę pedagogai turės naujas darbo vietas.	Mažės būtinumas mokėti bedarbio pašalpas
3.	Aukštesnės ugdymo kokybės užtikrinimas	Mažiau mokinių kartos kursą, mažiau bus mokinių, metusių bendrojo lavinimo mokyklas, sumažės penkiolikamečių mokinių, nepasiekusių minimalaus skaitymo, rašymo, matematikos, gamtos ir socialinių mokslų, raštingumo lygio, daugiau mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą, sėkmingai mokysis toliau, pagerės pagrindinės ir vidurinės mokyklos baigimo rezultatai.	Mažiau lėšų bus išleidžiama antramečių ir trečiamečių mokymui
4.	Pedagogų kokybinės sudėties pagerinimas	Daugiau mokinių mokys specialistai ir aukštesnės kvalifikacijos, mokiniai pasieks geresnių mokymosi rezultatų.	Padidės lėšų poreikis pedagogų perkvalifikavimui
5.	Mokyklų pastatų atnaujinimas, švietimo aprūpinimo gerinimas	Daugiau mokinių mokysis atnaujintuose mokyklų pastatuose, šiltesnėse klasėse, turės daugiau modernių mokymo priemonių.	Nebus investuojama į neperspektyvių mokyklų kapitalinį remontą. Lėšos skiriamos perspektyvioms mokykloms
6.	Visų kaimo bendrojo lavinimo mokyklų mokinių, gyvenančių toliau kaip 3 km nuo mokyklos, vežiojimas	Susidarys palankesnės mokymosi sąlygos. Sumažės mokinių ir jų tėvų nesaugumo jausmas.	Padidės valstybės ir savivaldybių biudžeto išlaidos

Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2004 m.
birželio 22 d. sprendimo Nr. TV-339 1 punkto
1 priedas

MOKYKLŲ STEIGIMO, REORGANIZAVIMO, LIKVIDAVIMO, VIDAUS STRUKTŪROS PERTVARKOS IKI 2008 M. PLANAS

Mokyklos pavadinimas, tipas, vykdomos formaliojo ugdymo programos (įskaitant valstybės ir nevalstybines) ir mokyklos steigėjas	Numatomos reorganizuoti, steigti, likviduoti mokyklos pavadinimas	Reorganizavimo būdai	Planuojama reorganizavimo pabaigos, likvidavimo, steigimo data	Mokyklos pavadinimas, po reorganizacijos	Mokyklos tipas, vykdomos formaliojo ugdymo programos po reorganizacijos
Panočių mikrorajonas					
Dubičių pagrindinė mokykla pradinio ir pagrindinio 1-ojo koncentro ugdymo programos (savivaldybė).	Dubičių pagrindinė mokykla	Prijungiama prie Panočių vidurinės mokyklos ir tampa jos pradinio ugdymo skyriumi, 5-8 klasių mokiniai perkeltami į Panočių vidurinę mokyklą.	2005-09-01	Panočių vidurinės mokyklos Dubičių skyrius.	Pradinė, pradinio ugdymo programa.
Krivilių pagrindinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio 1-ojo koncentro ugdymo programa (savivaldybė).	Krivilių pagrindinė mokykla	Prijungiama prie Panočių vidurinės mokyklos ir tampa jos pradinio ugdymo skyriumi, 5-8 klasių mokiniai perkeltami mokyti į Panočių vidurinę mokyklą.	2006-09-01	Panočių vidurinės mokyklos Krivilių skyrius	Pradinė, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programos.
Panočių vidurinė mokykla, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Panočių vidurinė mokykla	Prijungiama reorganizuota Dubičių mokykla, ji tampa Panočių vidurinės mokyklos Dubičių pradinio ugdymo skyriumi.	2005-09-01	Panočių vidurinė mokykla	Vidurinė, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos.
Panočių vidurinė mokykla, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Panočių vidurinė mokykla	Prijungiama reorganizuota Krivilių mokykla, ji tampa Panočių vidurinės mokyklos Krivilių pradinio ugdymo skyriumi.	2006-09-01	Panočių vidurinė mokykla	Vidurinė, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos.

Rudnios specialioji internatinė mokykla, pradinio ir pagrindinio specialiojo ugdymo programos (Alytaus apskrities viršrinkas).	Rudnios specialioji internatinė mokykla			Rudnios specialioji internatinė mokykla	Pradinio ir pagrindinio specialiojo ugdymo programos.
Matuizų mikrorajonas					
Matuizų vidurinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Matuizų vidurinė mokykla	2004-09-01	Mokyklos vidaus struktūros pertvarkymas, likviduojamas Krūminių pradinio ugdymo skyrius ir jo mokiniai perkeltami į Matuizų vidurinę mokyklą.	Matuizų vidurinė mokykla	Vidurinė, ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos.
Marcinkonių mikrorajonas					
Marcinkonių pagrindinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Marcinkonių pagrindinė mokykla	2005-09-01	Mokyklos vidaus struktūros pertvarkymas, likviduojamas Kabelių pradinio ugdymo skyrius ir jo mokiniai perkeltami į Marcinkonių pagrindinę mokyklą.	Marcinkonių pagrindinė mokykla	Pagrindinė, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Valkininkų mikrorajonas					
Valkininkų vidurinė mokykla, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Valkininkų vidurinė mokykla	2004-09-01	Mokyklos vidaus struktūros pertvarkymas, likviduojamas Čebatorių pradinio ugdymo skyrius ir jo mokiniai perkeltami į Valkininkų vidurinę mokyklą.	Valkininkų vidurinė mokykla	Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos.
Valkininkų vidurinė mokykla, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Valkininkų vidurinė mokykla	2005-09-01	Mokyklos vidaus struktūros pertvarkymas, likviduojamas Valkininkų geležinkelio stoties gyvenvietės pradinio ugdymo skyrius ir jo mokiniai perkeltami į Valkininkų vidurinę mokyklą.	Valkininkų vidurinė mokykla	Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos.
Valkininkų reabilitaciniai vaikų globos namai „Spengla“ ir pagrindinio ugdymo programos (Alytaus apskrities viršrinkas).	Valkininkų reabilitaciniai vaikų globos namai „Spengla“			Valkininkų reabilitaciniai vaikų globos namai „Spengla“	Pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.

Valkininkų sanatorinė mokykla, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (Alytaus apskrities viršrinkas).	Valkininkų sanatorinė mokykla			Valkininkų sanatorinė mokykla	Pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Perlojos-Nedzingės mikrorajonas					
Nedzingės pagrindinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Nedzingės pagrindinė mokykla	2004-09-01	Mokyktos vidaus struktūros pertvarkymas, uždaromas Pilvingių skyrius ir jo mokiniai perkeltami į Nedzingės pagrindinę mokyklą.	Nedzingės pagrindinė mokykla	Pagrindinė, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Nedzingės pagrindinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Nedzingės pagrindinė mokykla	2006-09-01	Mokyktos vidaus struktūros pertvarkymas, Tolkūnų skyriaus mokiniai perkeltami į Nedzingės pagrindinę mokyklą.	Nedzingės pagrindinė mokykla	Pagrindinė, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Perlojos pagrindinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Perlojos pagrindinė mokykla			Perlojos pagrindinė mokykla	Pagrindinė, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Senosios Varėnos mikrorajonas					
Sarapiniškių pagrindinė mokykla, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Sarapiniškių pagrindinė mokykla	2004-09-01	Reorganizuojama į pradinę, prijungiama prie Senosios Varėnos A. Rylišio vidurinės mokyktos ir tampa jos pradinio ugdymo skyriumi. 5-8 klasių mokiniai perkeltami mokyti į A. Rylišio ar miesto vidurinės mokyklas.	Senosios Varėnos A. Rylišio vidurinės mokyktos pradinio ugdymo skyrius	Pradinė, pradinio ugdymo programa.
Gudžių pagrindinė mokykla, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Gudžių pagrindinė mokykla			Gudžių pagrindinė mokykla	Pagrindinė, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.

Senosios Varėnos A. Rylišio vidurinė mokykla, pradinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Senosios Varėnos A. Rylišio vidurinė mokykla	Reorganizuota Sarapiniškių mokykla prijungiamą prie Senosios Varėnos A. Rylišio vidurinės mokyklos ir tampa jos pradinio ugdymo skyriumi.	-	Senosios Varėnos A. Rylišio vidurinė mokykla	Vidurinė, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos.
Žilinių mikrorajonas					
Žilinių pagrindinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Žilinių pagrindinė mokykla	Mokyklos vidaus struktūros pertvarkymas, uždaromas Puodžių pradinio ugdymo skyrius ir mokiniai perkeltami į Žilinių pagrindinę mokyklą.	2006-09-01	Žilinių pagrindinė mokykla	Pagrindinė, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Merkinės mikrorajonas					
Liškiavos pagrindinė mokykla, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Liškiavos pagrindinė mokykla			Liškiavos pagrindinė mokykla	Pagrindinė, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Merkinės internatinė mokykla, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (Alytaus apskrities viršrinkas).	Merkinės internatinė mokykla			Merkinės internatinė mokykla	Pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.
Merkinės V. Krėvės vidurinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Merkinės V. Krėvės-Mickevičiaus vidurinė mokykla	Mokyklos vidaus struktūros pertvarkymas, uždaromas Panaros pradinio ugdymo skyrius ir mokiniai perkeltami į Merkinės V. Krėvės-Mickevičiaus vidurinę mokyklą.	2005-09-01	Merkinės V. Krėvės-Mickevičiaus vidurinė mokykla	Vidurinė, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos
Varėnos mikrorajonas					
Vydenių pagrindinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos (savivaldybė).	Vydenių pagrindinė mokykla			Vydenių pagrindinė mokykla	Pagrindinė, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos.

Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė mokykla, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programos (savivaldybė).	Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė	-	Pradinė, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programos.
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė mokykla, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Varėnos „Ažuolo“ vidurinė mokykla	2005-09-01	-
Varėnos „Ryto“ vidurinė mokykla, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (savivaldybė).	Varėnos „Ryto“ vidurinė mokykla		
Varėnos verslo ir technologijos mokykla, profesinio rengimo ir antrojo koncentro pagrindinio bei vidurinio ugdymo programos (Švietimo ir mokslo ministerija).	Varėnos verslo ir technologijos mokykla	2004-09-01 2006-09-01	Profesinio rengimo ir antrojo koncentro pagrindinio bei vidurinio ugdymo programos.

Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2004 m.
birželio 22 d. sprendimo Nr. TV-339 1 punkto
2 priedas

MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJOS ATNAUJINIMO IR NAUJŲ DARBO VIETŲ KŪRIMO PLANAS 2004–2007 METAMS

I. DUOMENYS APIE PEDAGOGUS, KURIE MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS EIGOJE GALI LIKTI BE DARBO

Eil. Nr.	Specialybė	Metai, kuriais pedagogai gali likti be darbo, ir jų skaičius			
		2004–2005 m. m.	2005–2006 m. m.	2006–2007 m. m.	2007–2008 m. m.
1.	Lietuvių k.	1	2	1	
2.	Anglų k.		-	1 (ir rusų k. spec.)	
3.	Prancūzų k.	1	1	1	
4.	Rusų k.	1	2 (1 yra ir istorijos specialistas)	2 (1 yra ir prad. ugd. specialistė)	
5.	Tikyba	-	-	-	
6.	Etika	-	-	-	
7.	Matematika	1	1 (pensin.)	-	
8.	Istorija	-	1 (kartojasi iš rusų k.)	1	
9.	Geografija	-	-	1	
10.	Informatika	-	-	-	
11.	Fizika	-	-	-	
12.	Chemija	-	-	-	
13.	Biologija	1	-	-	
14.	Dailė	-	-	-	
15.	Muzika	-	-	1	
16.	Technologijos (bern.)	1	-	-	
17.	Kūno kultūra	-	-	-	
18.	Pradinės klasės	3 (1 pensininkas)	7	1 (ta pati iš rusų k.)	
19.	Pedagogika ir psichologija (turi pažymėjimą, leidžiantį dėstyti šį dalyką), inžinierė-statybininkė	-	-	1	
20.	Auklėjimas ikimokyklinėse įstaigose	-	-	2	

II. PEDAGOGŲ, KURIE GALI LIKTI BE DARBO, ĮDARBINIMO GALIMYBĖS

Dalis reorganizuojamų mokyklų pedagogų bus įdarbinti steigiant naujas darbo vietas. Kitai daliai bus pasiūlyta persikvalifikuoti į trūkstamas specialybes pagal Pedagogų perkvalifikavimo programą, parengtą atsižvelgiant į laisvas kontaktines valandas 2004–2005 m.m., kurios atsiranda skaičiuojant pedagogų krūvį pagal pedagoginio darbo valandų normą per savaitę (žr. lentelę „Laisvų kontaktinių valandų skaičius 2004–2005 m.m. atsižvelgiant į pedagoginio darbo valandų skaičių per savaitę“).

TRŪKSTAMŲ PEDAGOGINIŲ SPECIALYBIŲ SĄRAŠAS STEIGIANT NAUJAS DARBO VIETAS

Eil. Nr.	Specialybės pavadinimas	Etatų skaičius	Metai			
			2004	2005	2006	2007
1.	Psichologai	2	2			
2.	Socialiniai pedagogai	2	2			
3.	Techninės ir kompiuterinės mokymo priemonės prižiūrintys inžinieriai	12	4	4	2	2
4.	Pailgintos dienos grupių auklėtojai	8	3	2	2	1
5.	Logopedai	4,5	2	2	1	
6.	Specialieji pedagogai	2	-	1	1	-

PEDAGOGŲ PERKVALIFIKAVIMO PROGRAMA

Eil. Nr.	Specialybė, į kurią siūloma persikvalifikuoti	Metai			
		2004	2005	2006	2007
1.	Lietuvių kalba	3	3	2	1
2.	Anglų kalba	1	1		
3.	Prancūzų kalba	1	2	-	1
4.	Rusų kalba	2	2	2	1
5.	Matematika	3	3	3	2
6.	Pradinės klasės	7	7	7	7
7.	Tikyba	1	1	1	
8.	Etika	1	1	1	1
9.	Istorija	1			
10.	Geografija	1	1	1	1
11.	Informatika	3	3	3	1
12.	Biologija	1	1	1	1
13.	Fizika	1	1	1	
14.	Chemija	2	2	1	1
15.	Muzika	2	2	1	
16.	Technologijos:				
	· merg.	2	1	1	1
	· bern.	2	1	1	
17.	Kūno kultūra	2	1	1	1
18.	Logopedas	2	2	1	
19.	Psichologas	2			
20.	Socialiniai pedagogas	2			
21.	Techninės ir kompiuterinės mokymo priemonės prižiūrintys specialistai	4	4	2	2

Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2004 m.
birželio 22 d. sprendimo Nr. TV-339 1 punkto
3 priedas

REORGANIZUOJAMŲ MOKYKLŲ IR JŲ SKYRIŲ MOKINIŲ VEŽIOJIMO UŽTIKRINIMO PLANAS

Reorganizuojamos (likviduojamos) mokyklos ar jos skyriaus pavadinimas	Numatoma reorganizavimo (likvidavimo) data	Mokyklos, į kurią bus vežiojami mokiniai, pavadinimas	Vežiojamų mokinių skaičius	Kokiu transportu bus vežiojami	Kiek papildomai kainuos šių mokinių vežiojimas per metus (orientacinės kainos)
Marcinkonių pagrindinės mokyklos Kabelių skyrius	2005-09-01	Marcinkonių pagrindinė mokykla	6	Marcinkonių pagr. m-klos geltonuoju autobusu	Nekainuos
Matuizų vidurinės mokyklos Krūminių skyrius	2004-09-01	Matuizų vidurinė mokykla	5	Matuizų vid. m-klos gelt. autobusu	Nekainuos
Valkininkų vidurinės mokyklos Čebatorių skyrius	2004-09-01	Valkininkų vidurinė mokykla	5	Valkininkų vid. m-klos mokykliniu autobusu	Nekainuos
Nedzingės pagrindinės mokyklos Pilvingių skyrius	2004-09-01	Nedzingės pagrindinė mokykla	5	Nedzingės pagr. m-klos geltonuoju autobusu	2000 Lt.
Nedzingės pagrindinės mokyklos Tolkūnų skyrius	2006-09-01	Nedzingės pagrindinė mokykla	14	Nedzingės geltonuoju autobusu	2400 Lt
Dubičių pagrindinė mokykla	2005-09-01	Panočių vidurinė mokykla	29	Maršrutiniu autobusu autobusu (10 moksl.) ir numatomu gauti 19 vietų gelt. autobusu	30 000 Lt.
Sarapiniškių pagrindinė mokykla	2004-09-01	Varėnos miesto vidurinės mokyklas	28	Varėnos autobusų parko specialiuoju autobusu	Apie 40 000 Lt.
Krivilių pagrindinė mokykla	2006-09-01	Panočių vidurinė mokykla	32	19 mok. planuojamu gauti geltonuoju autobusu arba užsako-muoju autobusu	9500 Lt (gelt. aut.) 25 000 Lt. (užsak. aut.)
Merkinės V.K.Mickevičiaus vidurinės mokyklos Panaros skyrius	2005-09-01	Merkinės V.K.Mickevičiaus vidurinė mokykla	13	Maršrutiniu autobusu	11 000 Lt.
Žilinių pagrindinės mokyklos Puodžių skyrius	2006-09-01	Žilinių pagrindinė mokykla	12	Mokykliniu autobusu	2000 Lt.
Valkininkų vidurinės mokyklos Valkininkų geležinkelio stoties gyvenvietės skyrius	2005-09-01	Valkininkų vidurinė mokykla	14	Mokykliniu autobusu	3900 Lt.

LENTELĖS

1 lentelė. Gimstamumas Varėnos savivaldybėje ir jo prognozės

Gimė	1991 m.	455
	1992 m.	450
	1993 m.	395
	1994 m.	364
	1995 m.	358
	1996 m.	324
	1997 m.	319
	1998 m.	343
	1999 m.	301
	2000 m.	305
	2001 m.	269
	2002 m.	240
	Vidutiniškai kiekvienais metais gimė vaikų mažiau (skaičiais su ženklu "-"), daugiau (skaičiais su ženklu "+")	
2003 m. optimistinis variantas	240	
2003 m. pesimistinis variantas	222	
2004 m. optimistinis variantas	240	
2004 m. pesimistinis variantas	204	
2005 m. optimistinis variantas	240	
2005 m. pesimistinis variantas	186	
2006 m. optimistinis variantas	240	
2006 m. pesimistinis variantas	168	
2007 m. optimistinis variantas	240	
2007 m. pesimistinis variantas	150	

2 lentelė. Rajono pavaldumo mokyklų dydis ir kaita. Priešmokyklinio, papildomojo ugdymo ir suaugusiųjų mokymo poreikių tenkinimas.

Mokyklos Tipas	Skaičius Dydis	1999/2000 m. m.	2000/2001 m. m.	2001/2002 m. m.	2002/2003 m. m.	2003/2004 m. m.
		Pradinės	Iki 10 mokinių	2	-	3
	11–20 mokinių	6	5	5	4	5
	21–30 mokinių	3	3	3	1	-
	Daugiau kaip 30	1	1	1	1	1
Pagrindinės	Iki 60	4	5	2	2	2
	61–80	2	-	2	3	3
	81–100	3	4	2	2	3
	101–120	1	1	2	1	-
	Daugiau kaip 121	1	-	2	2	2
Vidurinės	101–200	5	4 (1 iki 100 mok.)	1	1	1
	201–300	2	2	2	2	2
	301–400	1	2	2	1	1
	Daugiau kaip 401	2	2	2	3	3
Priešmokyklinių grupių ugdytiniai Suaugusiųjų klasių mokiniai Muzikos mokyklos ugdytiniai Sporto mokyklos ugdytiniai MKC ugdytiniai						
		55	65	65	99	113
		56	48	48	55	44
		393	455	501	600	484
		365	361	343	330	364
		532	630	587	460	484

3 lentelė. Mokinių skaičius per pastaruosius 5 metus ir prognozės 2007/2008 m. m.

Mokslų metai	Mokinių skaičius pagal koncentrus					
	1–4 kl.	5–8 kl.	9–10 kl.	11–12 kl.	Iš viso	
1999/2000	1991	1749	772	454	4966	
2000/2001	1818	1664	781	514	4777	
2001/2002	1609	1732	779	557	4677	
2002/2003	1494	1740	779	592	4605	
2003/2004	1337	1784	814	606	4541	
2007/2008	1168	1342	856	666	4032	

4 lentelė. Pagrindinio ir vidurinio išsilavinimo įgijimas. Valstybiniai brandos egzaminai

Mokykla	Igijusių pagr. išsilavinimą dalis nuo išklausiųjų 10 kl. programą skaičiaus	Igijusių vid. išsilavinimą nuo išklausiųjų 12 kl. programą skaičiaus	Išlaikytų valstybinių egzaminų dalis nuo laikytų valstybinių egzaminų skaičiaus	Išlaikytų valstybinių egzaminų „puikiai“, „labai gerai“, „gerai“ dalis nuo išlaikytų egzaminų skaičiaus
Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė				
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė	97	98,1	84,4	35,3
Varėnos „Ryto“ vidurinė	95,6	100	93,9	50,5
Senosios Varėnos A. Ryliščio vid.	94,7	100	86,2	19,5
Matuizų vid.	100	100	94,4	42,2
Krūminių skyrius (prad.)				
Merkinės V. Krėvės vid.	100	100	85,9	29,3
Panaros skyrius (prad.)				
Panočių vid.	100	100	92,4	41,3
Valkininkų vid.	100	100	82,8	34,4
Čebatorių skyrius (prad.)				
Valkininkų gelež. st. gyvenvietės skyrius (prad.)				
Dubičių pagr.				
Guožių pagr.	100			
Krivilių pagr.				
Liškiaivos pagr.	100			
Marcinkonių pagr.	100			
Kabelių skyrius (prad.)				
Nedzingės pagr.	86,7			
Pilvingių skyrius (prad.)				
Tolkunų skyrius (prad.)				
Perfijos pagr.	100			
Sarapiniškių pagr.				
Vydenių pagr.	90,9			
Žilimų pagr.	100			
Puodžių skyrius (prad.)				
Varėnos savivaldybėje	96,5	99,4	88,8	35,3

5 lentelė. Kėlimas į aukštesnę klasę su nepatenkinamu pažymiu (-iais). Kurso kartojimas

Mokykla	Perkeltųjų į aukštesnę klasę su nepatenkinamu pažymiu (-iais) dalis nuo bendro mokinių skaičiaus					Pailiktųjų kurso kartoti mokinių dalis nuo bendro mokinių skaičiaus				
	Vidutiniškai 1–4 kl.	5–8 kl.	9–10 kl.	11–12 kl.	Vidutiniškai 1–4 kl.	5–8 kl.	9–10 kl.	11–12 kl.		
Varėnos „Saitinėlio“ pradinė	0,3				0,9					
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė	2,9	3,8	3,9	5,8	1	2,1	1,4	0		
Varėnos „Ryto“ vidurinė	4	4,6	7	0	1	1,6	0,7	0		
Senosios Varėnos A. Rylišio vid.	2,1	4,7	0	0,9	0,8	0,8	0	0		
Matuizų vid.	0	0	0	0	0,5	0,6	0	0		
Krūminių skyrius (prad.)	0				2,3					
Merkinės V. Krėvės vid.	0,3	0,3	1,3	0	0,1	0,3	0	0		
Panaros skyrius (prad.)	0				0					
Panočių vid.	0	0	0	0	0,2	0	0	0		
Valkininkų vid.	4,6	8,2	8,1	0	0,3	0,8	0	0		
Čebatorių skyrius (prad.)	0				0					
Valkininkų gelež. st. gyvenvietės skyrius (prad.)	0				1,2					
Dubičių pagr.	0	0			0	0				
Gudžių pagr.	0	0	0		0	0	0			
Krivilių pagr.	0	0			0	0				
Liškiaus pagr.	0,8	2,3	0		0,8	0	0			
Marcinkonių pagr.	0	0	0		0,3	0	0			
Kabelių skyrius (prad.)	2				0					
Nedzingės pagr.	5,1	7,6	7,5		2,9	0,8	9			
Pilvingių skyrius (prad.)	0				0					
Tolkūnų skyrius (prad.)	0				0					
Perlojos pagr.	6,5	9,7	10,8		0	0	0			
Sarapiniškių pagr.	0	0			0,6	0				
Vydenių pagr.	5,8	9,3	8,5		0,7	1,9	0			
Žilinių pagr.	2	4,7	1,2		1,4	1,6	0			
Puodžių skyrius (prad.)	0				0					
Varėnos savivaldybėje	2,3	3,6	4,4	1,8	0,8	1,6	0,8	0		

6 lentelė. Ugdymo diferencijavimas, individualizavimas, pagalbos teikimas

Mokykla	Vidutiniškai 1 mokiniui tenka valandų ugdymui diferencijuoti ir individualizuoti	Vidutiniškai 1 specialiujų poreikių mokiniui tenka pedagoginės ir specialiosios pedagoginės pagalbos valandų	Specialiujų poreikių mokinių skaičius
Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė	0	0,33	60
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė	0,06	1	22
Varėnos „Ryto“ vidurinė	0,04	0,5	22
Senosios Varėnos A. Ryliškio vid.	0,03	0,56	5
Matuizų vid.	0,01	0,43	21
Krūminių skyrius (prad.)	0	0	0
Merkinės V. Krėvės vid.	0,07	0,43	42
Panaros skyrius (prad.)	0	0	0
Panočių vid.	0,04	0	5
Valkininkų vid.	0,07	0	5
Čebatorių skyrius (prad.)	0	0	0
Valkininkų gelež. st. gyvenvietės skyrius (prad.)	0	0	0
Dubičių pagr.	0	0	2
Guočių pagr.	0	0	3
Krivilių pagr.	0	1	2
Liškiaivos pagr.	0,05	0	1
Marcinkonių pagr.	0,1	0,43	7
Kabelių skyrius (prad.)	0	0	0
Nedzingės pagr.	0,06	0,43	7
Pilvingių skyrius (prad.)	0	0	0
Tolkūnų skyrius (prad.)	0	0	0
Perlojos pagr.	0,03	0	3
Sarapiniškių pagr.	0	0,4	5
Vydenių pagr.	0,09	0,22	9
Žilinių pagr.	0,05	0	7
Puodžių skyrius (prad.)	0	0	0
Varėnos savivaldybėje	0,04	0,43	227

7 lentelė. Lankomumas

Mokykla	Vidutiniškai 1 mokinys per metus praleido pamokų dėl ligos (trejų metų vidurkis)						Vidutiniškai 1 mokinys per metus praleido pamokų dėl kitų priežasčių (trejų metų vidurkis)						Vidutinis mokyklos sveikatos indeksas (trejų metų)				
	1–4 kl.		5–8 kl.		9–10 kl.		11–12 kl.		1–4 kl.		5–8 kl.			9–10 kl.		11–12 kl.	
	Vidutiniškai	niškai							Vidutiniškai	niškai							
Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė	31,1		31,1						4,6							34,8	
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė	38,7		35,4	44,1	40,9	30,7			8,8	2,8	7,7	16	15,7			14,7	
Varėnos „Ryto“ vidurinė	54,6		34,8	64	61,6	29,3			24,8	0,5	18,1	36,5	41,4			36	
Senosios Varėnos A. Rylišio vid.	11,9		11,4	6,9	16,3	20			5	5,1	3,9	6,3	5,6			6,4	
Matuizų vid.	30,3		28,2	33	35	21,6			7,2	3	6	13,1	21,1			22	
Krūminių skyrius (prad.)	14,6		14,6						1,5	1,5						44,2	
Merkinės V. Krėvės vid.	50,5		37,6	53,6	67,3	54,7			8,7	2,6	5,8	18,2	18,5			32,6	
Panaros skyrius (prad.)	23,3		23,3						0	0						56,5	
Panočių vid.	35,8		23,6	31,4	46,8	46,8			17,2	3	17,3	30,3	20,6			11,9	
Valkininkų vid.	50,6		33,1	62,6	61,8	40,9			18,9	1,4	20,1	43,3	23,6			4,3	
Čebatorių skyrius (prad.)	15,9		15,9						0,9	0,9						25,3	
Valkininkų gelež. st. gyvenvietės skyrius (prad.)	21,5		21,5						1,3	1,3						10,8	
Dubičių pagr.	35,6		31,8	39,1					9,9	6,6	12,3					13,7	
Gudžių pagr.	47		36,5	46,5	61,9				1	0,3	1,8	0,9				22,8	
Krivių pagr.	39,9		37,9	40,8					2,1	2,4	1,9					6	
Liškiaus pagr.	37,3		27	49,2	41,2				8,2	0,9	16,2	11,7				13,9	
Marcinkonių pagr.	43,5		49,3	40,7	39,2				20,6	3,6	21	53,4				10,6	
Kabelių skyrius (prad.)	21,6		21,6						1,6	1,6						5,1	
Nedzingės pagr.	38,2		26,7	31,3	63,4				30,7	1,8	34	57				20,2	
Pilvingių skyrius (prad.)	23,1		23,1						1,8	1,8						27,1	
Tolkūnų skyrius (prad.)	21,7		21,7						1,2	1,2						31,3	
Perfojos pagr.	32,4		29,4	33,4	35,5				4,2	0	3,9	12,2				4,9	
Sarapiniškių pagr.	43,1		39	47,9					2,7	1,6	3,6					8,9	
Vydenių pagr.	45,5		40,1	54,2	39,7				8,7	0,6	16,7	12				19,9	
Žiliūnų pagr.	44,7		27,1	52,9	52,5				8,9	1,2	14,7	16,2				30,3	
Puodžių skyrius (prad.)	37,5		37,5						0	0						18,4	
Varėnos savivaldybėje	40,5		30,6	48	50,7	33,9			12,3	2,6	12,4	25,5	24,9			22,2	

8 lentelė. Papildomasis ugdymas

Mokykla	Mokinių, lankančių būrelius, dalis	Vidutiniškai 1 mokiniui tenka būrelio valandų	Būrelių rūšių skaičius
Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė	95,1	0,21	7
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė	75,9	0,13	7
Varėnos „Ryto“ vidurinė	73,3	0,09	6
Senosios Varėnos A. Ryliščio vid.	89,4	0,14	5
Matužių vid.	86,2	0,17	7
Krūminių skyrius (prad.)	100	0,13	1
Merkinės V. Krėvės vid.	86,3	0,15	9
Panaros skyrius (prad.)	100	0,57	3
Panočių vid.	79,7	0,14	8
Valkininkų vid.	89,1	0,17	7
Čebatorių skyrius (prad.)	100	0,38	3
Valkininkų gelež. st. gyvenvietės skyrius (prad.)	100	0,16	3
Dubičių pagr.	70,18	0,28	6
Gudžių pagr.	84,7	0,26	5
Krivilių pagr.	87,8	0,27	5
Liškiaivos pagr.	97,6	0,37	8
Marcinkonių pagr.	88,7	0,27	7
Kabelių skyrius (prad.)	85,7	0,43	2
Nedzingės pagr.	91,1	0,28	6
Pilvingių skyrius (prad.)	75	0,13	1
Tolkūnų skyrius (prad.)	100	0,21	2
Perfojos pagr.	89,4	0,30	6
Sarapiniškių pagr.	96,2	0,38	7
Vydenių pagr.	91,3	0,22	6
Žilinių pagr.	93,6	0,21	7
Puodžių skyrius (prad.)	100	0,18	3
Varėnos savivaldybėje	82,9	0,17	4,8

9 lentelė. Mokyklų pastatai, patalpos ir lėšos pastatams išlaikyti bei remontui

Mokykla	Grupė pagal pastatų būklę, problemišiausios pastatų dalys (kapit. remont.)	Mokyklos užpildymas %	Atitiktis m-klos tipui % . Grupė	Lėšos pastatams išlaikyti	Lėšos, reikalingos pastatų remontui ir atitiktčiai tipui pager.
Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė	III, langai	70,4	55 III	60998	1400000 Lt
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė	III, grindys, elektros sistema	79,1	100 I	208190	890000
Varėnos „Ryto“ vidurinė	III, stogas, grindys, elektros sist.	116,2	100 I	136028	250000
Senosios Varėnos A. Rylišio vid.	III, san. mazgai	107,6	92,8 II	56241	85000
Matuizų vid.	II	94,3	81,3 II	118352	760000
Krūminių skyrius (prad.)	II	26,7	33,3 IV	6551	15000
Merkinės V.Krevės vid.	II	96,9	90,6 II	148300	1244000
Panaros skyrius (prad.)	II	42,3	38,85 IV	2725	15000
Panočių vid.	II	72,4	78,1 III	44209	150000
Valkininkų vid.	III, langai, grindys, šildymo, vandentiekio, elektros sistemos	98,8	82,1 II	37413	350000
Čebatorių skyrius (prad.)	III, san. mazgai	16,7	50 IV	1566	20000
Valkininkų gelež. st. gyvenvietės skyrius (prad.)	III, sienos	76	38,8 IV	338	5000
Dubičių pagr.	III, langai	49,7	50 IV	18238	18000
Gudžių pagr.	III, san. mazgai	50,7	83 II	58395	10000
Krivilių pagr.	III, langai, grindys, san. mazgai	43,5	49,5 IV	34002	50000
Liškiaivos pagr.	III, stogas, langai	37,6	92 II	31214	350000
Marcinkonių pagr.	I	73,3	83 II	29474	
Kabelių skyrius (prad.)	III, šildymo sistema	28	66,6 III	7438	50000
Nedzingės pagr.	III, langai, san. mazgai, vandentiekis	54,5	70,6 III	23451	250000
Pilvingių skyrius (prad.)	II	40	38,5 IV	2937	15000
Tolkūnų skyrius (prad.)	II	73,1	44,4 IV	6630	5000
Perlojos pagr.	II	55,6	83 II	22159	190000
Sarapiniškių pagr.	III, langai, san. mazgai, vandentiekis	44,2	63,6 III	12833	80000
Vydenių pagr.	III, šildymo sistema	47,8	83,3 II	1185	130000
Žiliunų pagr.	III, langai, grindys, elektros sistema	121,1	66,4 III	23986	850000
Puodžių skyrius (prad.)	III, stogas, langai, grindys, san. mazgai	64,7	44,4 III	21832	85000

10 lentelė. Mokytojų kvalifikacija, jos tobulinimas, atestacija bei mokinių skaičius tenkantis 1 mokytojui

Mokykla	Mokytojų specialistų dalis %	Pamokų, vedamų specialistų, dalis %	1 mokytojas vidutiniškai kvalifikaciją tobulino dienų per metus	Atestuotų mokytojų dalis (ekspertų, metodininkų, vyresniųjų mokytojų) %	Mokinių ir mokytojų (pedagoginių etatų) skaičiaus santykis	
					mieste	kaimie
Varėnos „Šaltinėlio“ pradinė	93,8	91,2	6	100	12,2	
Varėnos „Ažuolo“ vidurinė	86,4	85,5	5	92,6	11	
Varėnos „Ryto“ vidurinė	87,7	93,3	5,3	98,2	12,1	
Sen. Varėnos A. Rylišio vid.	74,3	77,3	4,5	100		9,7
Matuizų vidurinė	68,8	76,3	3,7	76,9		13
Krūminių skyrius (prad.)	100	96,7	7,2	100		5,3
Merkinės V. Krėvės vidurinė	85,4	88,1	4,5	82,4		10,1
Panaros skyrius (prad.)	0	0	7	0		6,9
Panočių vidurinė	55,2	64	5,2	75		8,7
Valkininkų vid.	73,3	78,8	2,6	82,4		9,8
Čebatorių skyrius (prad.)	0	0	3,2	0		4,7
Valkininkų g. st. skyrius (prad.)	50	52,9	2,5	100		6,8
Dubičių pagrindinė	34,6	58,3	9,8	100		5,9
Gužių pagrindinė	50	74,2	7	69,2		5,1
Krivilių pagrindinė	28,6	39,6	5,9	41,7		7,4
Liškiaivos pagrindinė	50	66,1	7,5	100		5,5
Marcinkonių pagrindinė	56,7	64,6	4,2	76,9		13
Kabelių skyrius (prad.)	100	88	4,2	100		5,2
Nežingės pagrindinė	60	61,1	4,7	72,7		5,8
Tolkūnų skyrius (prad.)	50	48,1	5,2	50		6,6
Pilvingių skyrius (prad.)	0	0	4,3	100		5
Perlojos pagrindinė	70,8	77,9	4,9	100		6,6
Sarapiniškių pagrindinė	52,4	72,8	5,6	55,6		5,7
Vydenių pagrindinė	55,6	55,9	6,0	78,6		6,6
Žilinių pagrindinė	56,7	75,7	5,1	92,3		9,3
Puodžių skyrius (prad.)	100	96	1,3	100		8,1

11 lentelė. Rajono mokytojų kvalifikacijos, jos tobulinimo, atestacijos bei mokinių ir mokytojų santykių vidurkiai pagal mokyklų tipus

Mokyklos	Mokytojų specialistų dalis % (m. – miesto, k. – kaimo)	Pamokų, vedamų specialistų, dalis %	1 mokytojas vidutiniškai kvalifikaciją tobulino dienu per metus	Atestuotų mokytojų dalis (ekspertų, metodininkų, vyresniųjų mokytojų) %	Mokinių ir mokytojų (pedagoginių etatų) skaičiaus santykis		
					mieste	kaimo	iš viso
Pradinės	81,8 (93,8 m., 58,3 k.)	71,8 (91,2 m., 54 k.)	5,1	82,6	12,2	6,2	9,2
Pagrindinės	52	65,5	6	76,7	-	6,6	6,6
Vidurinės	79,1 (87 m., 72,8 k.)	84,1 (89,3 m., 78,2 k.)	4,4	91,8	11,5	10,4	11
Varėnos savivaldybėje	68	77,7	4,9	85,5	11,6	8,3	9,6

5 priedas. Bendrojo plano sudedamųjų dalių pavyzdžiai

BENDROJO PLANO SUDEDAMŪJŲ DALIŲ PAVYZDŽIAI

*Iš Kauno rajono savivaldybės mokyklų tinklo
pertvarkos 2004-2012 kryptių*

IVADAS

Sparti gyvenimo kaita XXI amžiuje švietimo sistemai kelia naujus reikalavimus. Į juos visuomenė gali atsakyti tik remdamasi šiuolaikine, nuolat atsinaujinančia švietimo sistema, pajėgsiančia parengti išsilavinusią asmenybę ir lanksčią darbo jėgą, galinčią sėkmingai konkuruoti pasaulio rinkoje. Vienas iš švietimo atsinaujinimo kokybinių ir kiekybinių rodiklių yra bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarka. Pagrindines jos nuostatas žymi dar 1999 metais švietimo ir mokslo ministro patvirtintos Bendrojo lavinimo švietimo įstaigų tinklo pertvarkymo gairės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001–2004 metų veiklos programa bei 2003 metais Seimo priimti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas ir Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatos. Pastarosiose numatyta Valstybės ir visuomenės pastangomis sukurti efektyvumo, prieinamumo ir kokybės reikalavimus atitinkantį mokyklų tinklą, o Švietimo įstatymas įpareigoja savivaldybes turėti pakankamą pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo švietimo programų teikėjų tinklą, užtikrinantį asmenų ugdymąsi ir jų teisę mokytis valstybine kalba.

Kauno rajone mokyklų tinklo pertvarka vyko pagal švietimo įstaigų tinklo pertvarkymo kryptis 1999–2005 m., kuriose buvo orientuotasi reorganizuoti arba likviduoti mokyklas atsižvelgiant tik į moksleivių skaičių. Nuo 1999 m. buvo reorganizuotos šios mokyklos: Kačerginės vidurinė į pagrindinę, Liučiūnų pagrindinė į pradinę, po to į Čekiškės vidurinės skyrių, Purviškių pradinė likviduota.

2002 metais Kauno rajono savivaldybė dalyvavo Švietimo ir mokslo ministerijos, įgyvendinančios Mokyklų tobulinimo programą (patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 759 (Žin., 2002, Nr. 54-2130)), organizuotame konkurse „Mokyklų tinklo pertvarkos bandomasis projektas“ ir buvo atrinkta (kartu su kitomis 5 savivaldybėmis). 2002-10-21 švietimo ir mokslo ministras ir Kauno rajono meras pasirašė Mokyklų tobulinimo programos regioninę įgyvendinimo sutartį Nr. 639/03-01-16-32, kuria rajono Savivaldybė įsipareigojo parengti ir patvirtinti mokyklų tinklo pertvarkos planą, taip pat laikytis nustatytų Programos įgyvendinimo terminų bei sąlygų.

*Iš Klaipėdos miesto bendrojo lavinimo mokyklų
tinklo pertvarkos iki 2012 m. bendrojo plano*

TIKROSIOS ŠVIETIMO BŪKLĖS ANALIZĖ IR RAIDOS PROGNOZĖS

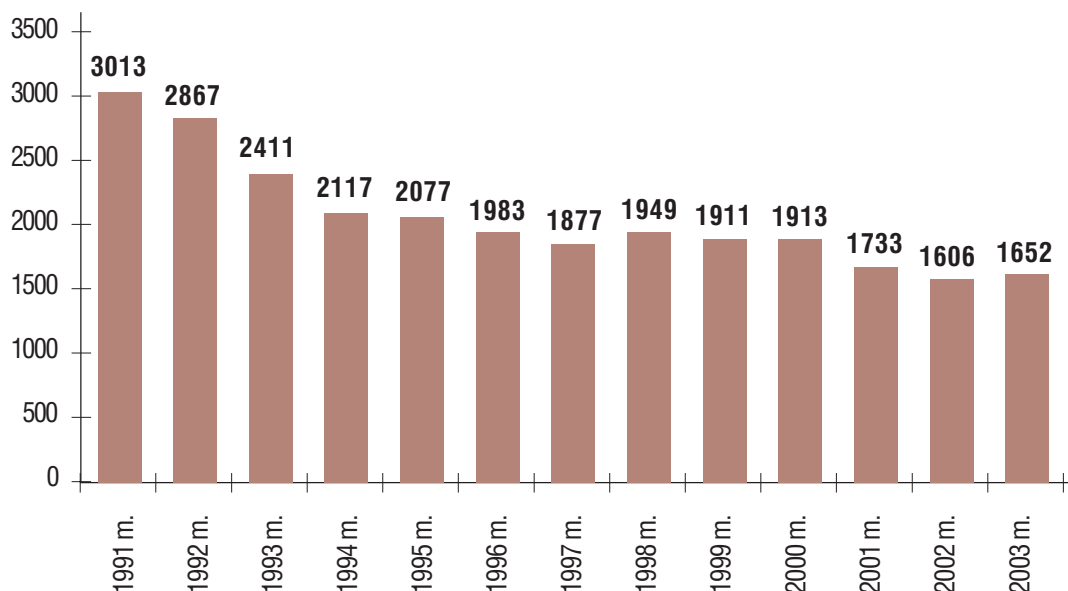
1. Demografinė būklė

Iš viso Klaipėdos mieste, 2001 metų gyventojų surašymo duomenimis, gyveno 192 954 gyvento-

jai. Klaipėdos miesto plotas – 98,35 km², 1 km² gyvena 1962 gyventojai. Gyventojų migracijos saldo savivaldybėje buvo neigiamas: 2000 metais – 639, 2001 metais – 558, 2002 metais – 613.

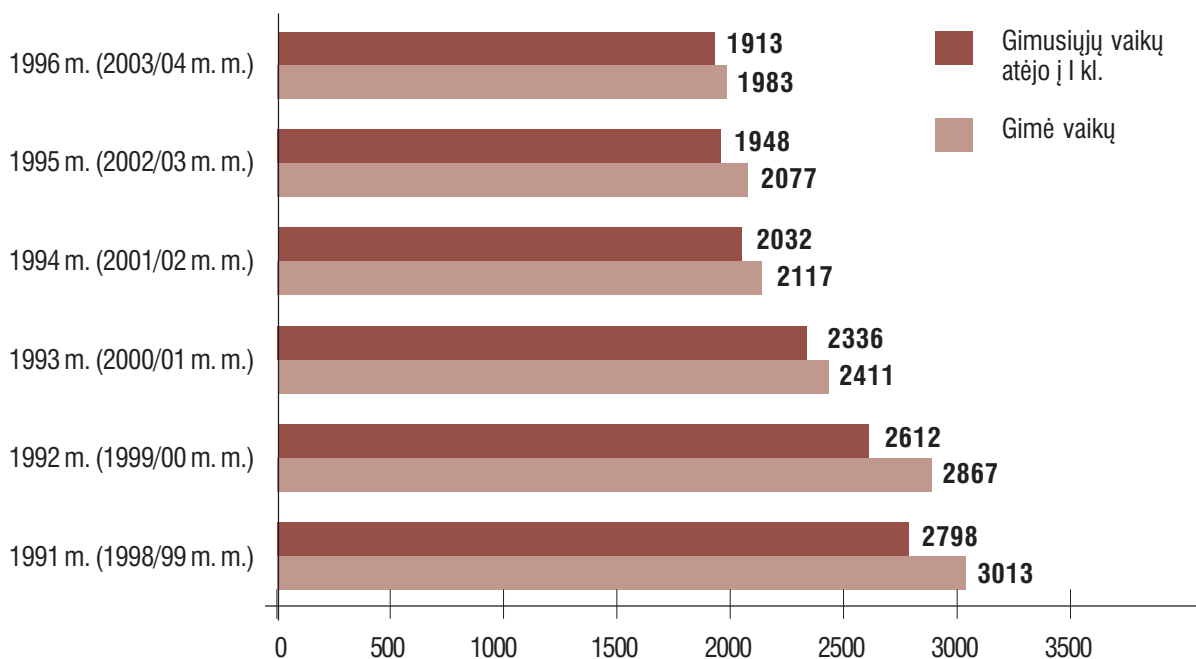
Per pastaruosius 13 metų savivaldybės teritorijoje gimstamumas mažėja (žr. 1 pav.), vidutiniškai kasmet gimsta 105 vaikais mažiau.

1 pavyzdys. Gimstamumas



Ne visi atitinkamais metais gimę vaikai ateina į pirmą klasę (žr. 2 pav.) po 6–7 metų.

2 pavyzdys. Gimusių ir atėjusių į pirmą klasę vaikų santykis



Vidutiniškai 6-erių metų duomenimis, 5,8 % neateina į pirmą klasę nuo registruotų gimusiųjų skaičiaus.

Optimistinė gimstamumo prognozė būtų, jeigu iki 2007 metų vidutiniškai gimtų tiek pat vaikų kiek 2002 metais. Pesimistinė prognozė – kasmet po 105 vaikus mažiau.

Analizuojant 5-erių metų duomenis apie 5–19 metų gyventojų santykį su bendru gyventojų skaičiumi, pastebimas mažėjimas, kuris prognozuojamas ir ateityje.

2. Ekonominė ir socialinė būklė

Savivaldybės darbo rinkoje vykstantys procesai daro įtaką gyventojų užimtumui, o šis savo ruožtu – gyventojų švietimo poreikiams.

Nedarbingo amžiaus gyventojų dalis (0–15 metų) – 33722, t. y. 17,5 %.

Darbingo amžiaus gyventojų dalis – 124 079, t. y. 64,3 %.

Pensinio amžiaus gyventojų dalis – 35 088, t. y. 18,2 c.

Nedarbo lygis 2002 metais – 8,9 %. Šis rodiklis mažesnis už šalies (13 %) nedarbo lygį. Žemiau skurdo ribos 5 didžiuosiuose miestuose vidutiniškai gyvena 8,4 % gyventojų.

Vaikų teisių apsaugos tarnybos duomenimis, socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius per pastaruosius 5-erius metus kito nevienodai: tokių šeimų ryškus padidėjimas pastebimas 2000 metais (nuo 616 iki 766), 2001 m. sumažėjo iki 720, 2002 metais padidėjo 8 šeimomis.

Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius 1998–2002 metais didėjo nuo 860 iki 1363.

3. Tautinė sudėtis ir išsilavinimas

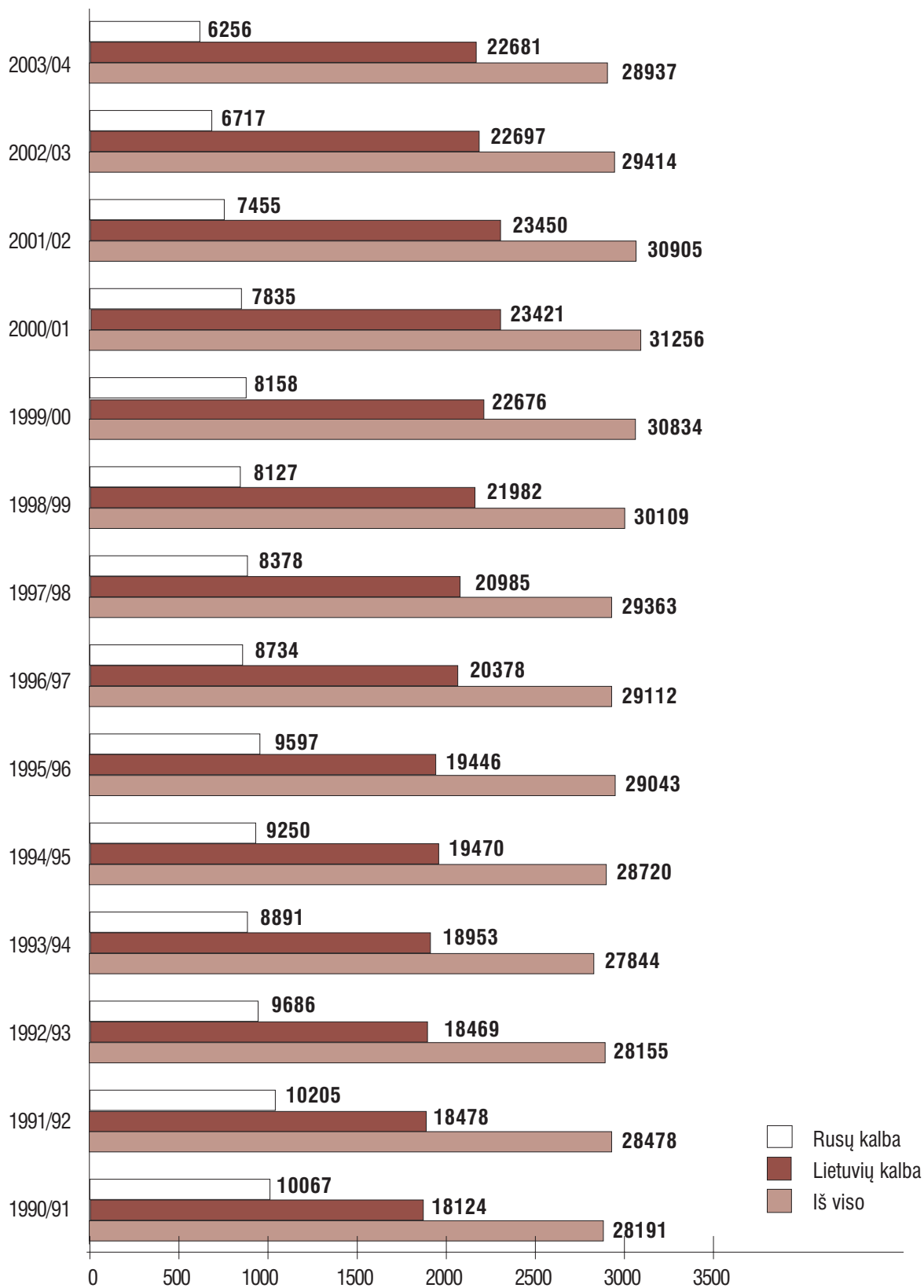
Gyventojų išsilavinimas, užimtumas, tautinė sudėtis sąlygoja švietimo poreikius. Klaipėdos gyventojų 2001 metų surašymo duomenimis, tautinė sudėtis buvo tokia: lietuviai sudarė 71 %, rusai – 21,3 %, ukrainiečiai – 2,4 %, baltarusiai – 1,8%, lenkai – 0,39 %, vokiečiai – 0,21 %, žydai – 0,17 %, latviai – 0,12 %, kitos – 0,5 % 1,99 % gyventojų nenurodė savo tautybės.

25 010 gyventojų turi aukštąjį, 35 654 – aukštesnįjį, 54 935 – vidurinį, 23 471 – pagrindinį, 27581 – pradinį išsilavinimą. Darbo biržoje 2003 m. spalio 1 d. registruoti 3608 – su viduriniu, 1201 – su pagrindiniu, 165 – su pradiniu, 8 – be pradinio išsilavinimo žmonės.

Gyventojų sudėtis lemia tai, kad Klaipėdos mieste yra rusų ir lietuvių kalba dėstomos mokyklos. Mokinių pasiskirstymas pagal mokymosi kalbas ir jų pokytis (žr. 3 pav.).

Prognozuojama, kad rusų ir lietuvių dėstoma kalba mokyklose moksleivių skaičiaus santykis turėtų toliau keistis lietuvių mokomąja kalba didėjimo, rusų mokomąja kalba mažėjimo linkme.

3 pavyzdys. Besimokančiųjų pasiskirstymas pagal mokymosi kalbas



4. Ugdymosi poreikių tenkinimas

Nuo 1997/1998 m. m. iki 2003/2004 m. m. Klaipėdos miesto ugdymo įstaigų tinkle vyko įvairių pokyčių (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Ugdymo įstaigų tinklo pokyčiai per 7 metus

Ugdymo įstaigos	1997/1998	1998/1999	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004
Ikimokyklinės	40	42	42	43	42	42	42
Darželiai-mokyklos	14	12	12	11	11	11	11
Pradinės	3	3	3	3	1	1	1
Pagrindinės	1	1	1	10	10	10	11
Vidurinės	28	26	26	17	17	17	17
Gimnazijos	2	4	4	4	4	4	4
Suaugusiųjų vidurinės	2	2	2	2	2	2	2
Papildomojo ugdymo	23	23	23	23	17	13	13
Aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras	1	1	1	1	1	1	1
Pedagoginė psichologinė tarnyba	1	1	1	1	1	1	1
Pedagogų švietimo ir kultūros centras	-	-	1	1	1	1	1
Iš viso	115	115	116	116	107	103	104
Nevalstybinės pradinės	6	5	3	3	1	1	1
Nevalstybinės pagrindinės	-	1	2	2	3	3	3
Iš viso:	121	121	121	121	111	107	108

104 ugdymo įstaigų steigėja – Klaipėdos miesto savivaldybės taryba.

Savivaldybės teritorijoje veikia 1 nevalstybinė pradinė, 3 nevalstybinės (1 specialiųjų poreikių) pagrindinės, 4 nevalstybinės papildomojo ugdymo įstaigos.

Eduardo Balsio menų gimnazijos, Stasio Šimkaus konservatorijos, 6 profesinių mokyklų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, steigėja – Švietimo ir mokslo ministerija. Klaipėdos statybininkų mokykloje, Paslaugų ir verslo mokykloje, Siuvimo ir paslaugų verslo mokykloje, Turizmo mokykloje įsteigtos technologinio profilio gimnazijos klasės, į kurias sudaryta galimybė po pagrindinės mokyklos baigimo mokytis moksleiviams iš rajonų ir miesto.

Klaipėdos mieste veikia 3 specialiosios internatinės mokyklos: Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinė (32 moksleiviai), Klaipėdos 1-oji specialioji (138 moksleiviai), Klaipėdos 2-oji specialioji (103 moksleiviai), kurių steigėjas – Klaipėdos apskrities viršininkas.

2 lentelė. Mokyklų pasiskirstymas pagal dėstomas programas

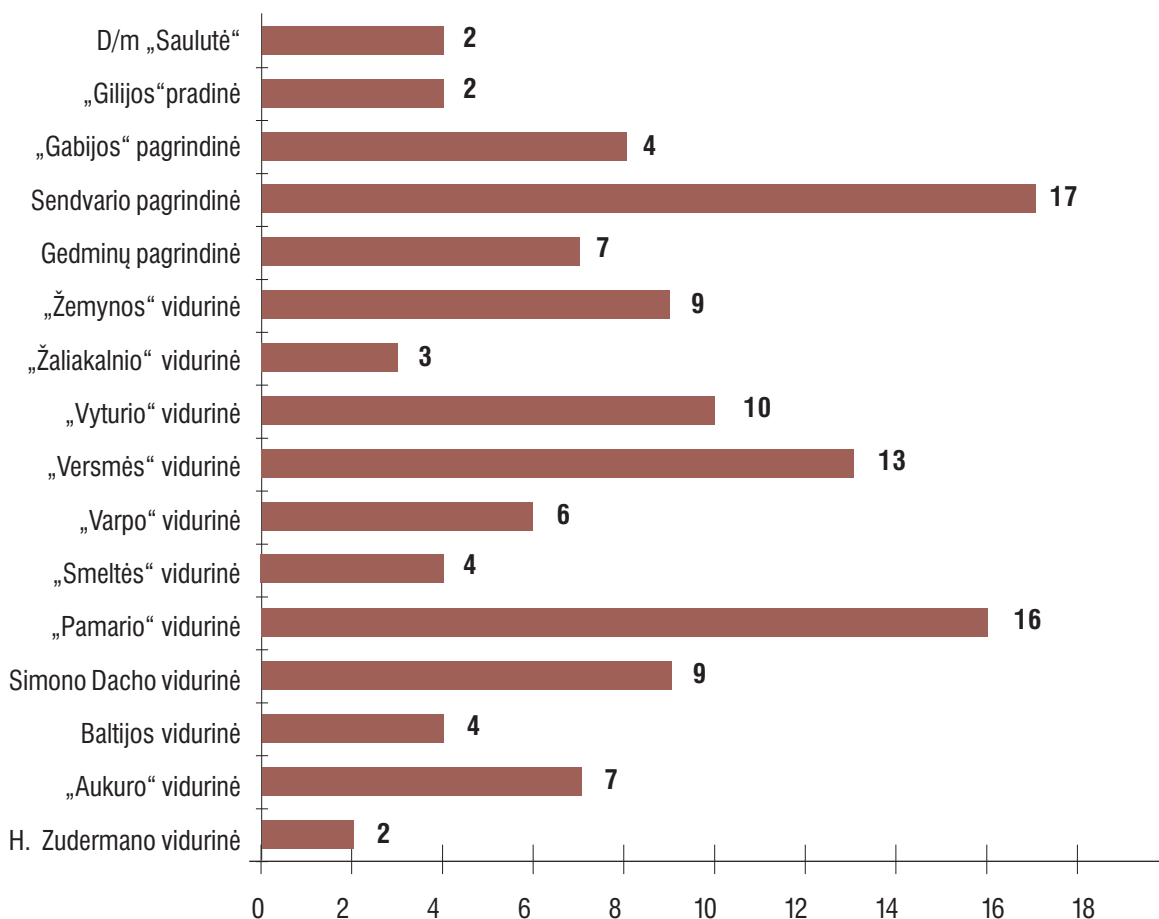
	Programa		
	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
Lietuvių dėstoma kalba	31	31	25
Rusų dėstoma kalba	10	12	10
Iš viso	41	43	35

Specialiojo ugdymo programas teikia savivaldybės darželis-mokykla „Versmė“, 3 apskrities pavaldumo ir viena nevalstybinė ugdymo įstaiga, iš viso 5 specialiojo ugdymo įstaigos.

2002/2003 m. m. dviem pamainomis dirbo 17 ugdymo įstaigų, jose mokėsi 3222 mokiniai. Antros pamainos moksleiviai sudarė 11,3 % nuo bendro besimokančiųjų skaičiaus.

2003/2004 m. m. dėl besimokančiųjų skaičiaus sumažėjimo šiek tiek sumažėjo ir II pamainoje besimokančiųjų – 2877 moksleiviai, t. y. 10 % nuo besimokančiųjų skaičiaus, 115 klasių komplektų 16 ugdymo įstaigų (žr. 4 pav.).

4 pavyzdys. Komplektų, dirbančių II-oje pamainoje 2003/2004 m. m., skaičius



Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje tenkinamas ikimokyklinio, priešmokyklinio specialiųjų poreikių vaikų ugdymo poreikis. Trūksta gilesnės pagalbos spec. poreikių vaikams bendrojo lavinimo mokyklose. 16–17 metų jaunuoliams dėl socialinių-ekonominių ir kitų priežasčių sudaryta galimybė tęsti mokslą ir lietuvių, ir rusų dėstomąja kalba „Pamario“ vidurinės mokyklos vakarinėse-pamaininėse klasėse. Visose bendrojo lavinimo mokyklose yra nemažai moksleivių, netekusių mokymosi motyvacijos (2002/2003 m. m. 369 buvo kelti į aukštesnę klasę su neigiamais įvertinimais ir 178 antramečiai kartojo kursą).

Kasmet iš mokyklos „iškrenta“ dalis mokymosi motyvacijos neturinčių moksleivių (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Moksleivių, nutraukusių mokymąsi per pastaruosius trejus metus, skaičius (pašalinti ir nelankantys)

2000/2001 m. m.		2001/2002 m. m.		2002/2003 m. m.	
Išbraukti iš sąrašų	Nelankantys	Išbraukti iš sąrašų	Nelankantys	Išbraukti iš sąrašų	Nelankantys
36	14	73	43	79	28
Iš viso:	50	116		107	

Iš esmės tenkinami papildomojo ugdymo poreikiai. 2003/2004 m. m. nebuvo priimta apie 30 vaikų tik į muzikos mokyklas, nes jie neturėjo muzikinių gabumų, tačiau saviraiškos poreikiams tenkinti buvo nusiųsti į kitas papildomojo ugdymo įstaigas.

Reikėtų didinti vietų skaičių suaugusiųjų mokymui, nes apie 350 žmonių nebuvo priimta į suaugusiųjų mokyklas. Šiuo metu neteikiamos papildomos paslaugos ankstesniųjų laidų abiturientams, norintiems pasiruošti valstybinių egzaminų perlaikymui. Būtina plėsti mokymosi vietų skaičių gimnazistams, nes tik 26,5 % IX–XII klasių moksleivių mokosi gimnazijose.

Norint garantuoti ugdymosi poreikių tenkinimą ir mokymo prieinamumą kiekvienam moksleiviui Klaipėdos mieste, priėmimas į miesto bendrojo lavinimo mokyklas reglamentuojamas teritoriniu principu (išskyrus Vydūno, Hermano Zudermano, Prano Mašiotio vidurines mokyklas, visas gimnazijas ir darželius-mokyklas). 8056 moksleiviai mokosi ne savo mikrorajono mokyklose (be minėtų mokyklų, kurios formuoja kontingentą ne mikrorajono principu).

5. Prognozuojama mokinių skaičiaus kaita

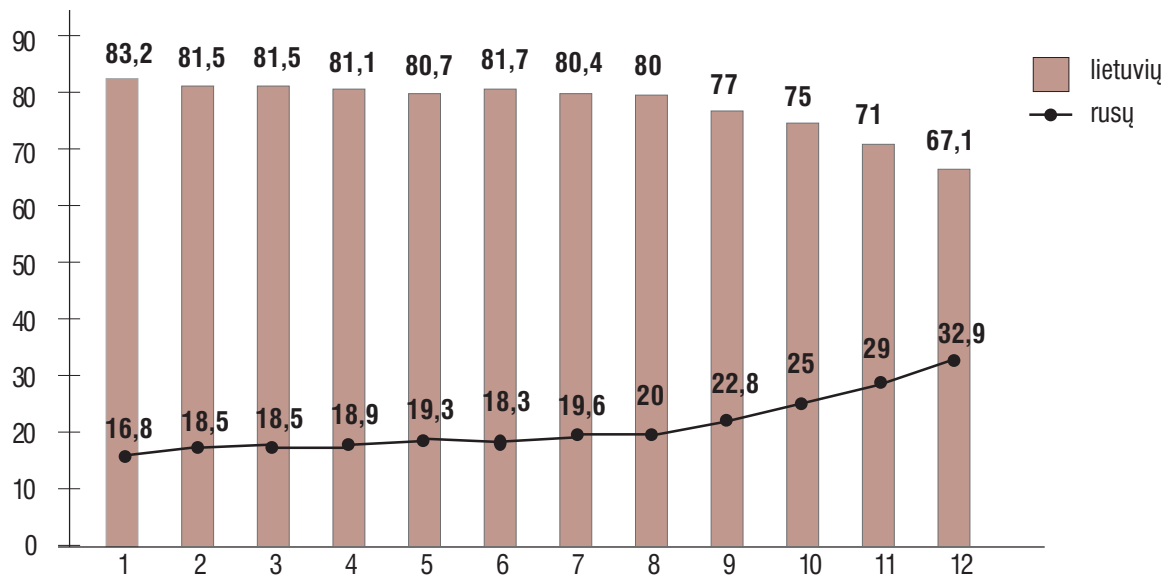
Mokyklų tinklo pertvarkai, mokyklų skaičiaus kaitai, jų įgyvendinamoms programoms tiesioginės įtakos turi mokinių skaičius.

Prognozių pagrindimas. Prognozuojant moksleivių skaičių dešimčiai metų į priekį, atraminiais skaičiais imami 2003/2004 m. m. statistikos duomenys (be nevalstybinių ir be suaugusiųjų mokyklų), t. y. tikimasi, jog 2003/2004 m. m. pirmokai 2004/2005 m. m. bus antrokai ir t. t. Nuo V klasės perskaičiuojami klasių komplektai, nes keičiasi moksleivių skaičiaus vidurkis pagal moksleivio krepšelio metodiką (I–IV klasės – 22, V–XII – 25 moksleiviai). Po X klasės planuojama, kad 21 % moksleivių neateis į XI klasę (jie mokysis profesinėse mokyklose). Nuo 2004/2005 m. m. iki 2008/2009 m. m. pirmokai planuojami atitinkamai 1997–2002 gimusieji, atmetus 5,8 % (į I–ąsias klases neateina 5,8 % nuo atitinkamais metais gimusiųjų). Dėl padidėjusios migracijos prognozuojamas būsimųjų pirmokų skaičius gali būti mažesnis.

Prognozuojant moksleivių pasiskirstymą pagal mokymosi kalbas, atsižvelgiama į 2003/2004 m. m. statistiką (be nevalstybinių ir be suaugusiųjų mokyklų). Gyventojų surašymo duomenimis, rusų, baltarusių, ukrainiečių tautybės žmonių (šių tautybių vaikai dažniausiai renkasi mokyklas rusų dėstomąja kalba) yra 25,5 %, tačiau 2003/2004 m. m. duomenimis, rusų dėstomąja kalba mokyklose mokosi 21,3 %.

Analizuojant 2003/2004 m. m. statistiką pagal atskirų klasių grupių kalbinę sudėtį, pastebimas moksleivių dalies rusų dėstomąja kalba mažėjimas, o lietuvių kalba – santykinis didėjimas (žr. 5 pav.).

5 pavyzdys. Moksleivių, besimokančių lietuvių ir rusų dėstomąja kalba, santykis pagal klases 2003/2004 m. m.



4 lentelė. Moksleivių skaičius ir prognozė iki 2012/2013 m. m.

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Moksleivių skaičius	28 896	27 921	26 970	25 881	24 828	23 785	22 614	21 577	20 766	20 132
Iš jų pagal mokyklos dėstomas kalbas										
Lietuvių	22 640	22 177	21 656	20 969	20 247	19 458	18 563	17 747	17 140	16 682
Rusų	6256	5744	5314	4912	4581	4327	4051	3830	3626	3450

Prognozuojama, kad 2007/2008 m. m. lietuvių dėstomąja kalba besimokančiųjų skaičius (be suaugusiųjų mokyklų) sumažės apie 2393 moksleivius, o 2012/2013 m. m. – apie 5958 moksleivius. Rusų dėstomąja kalba besimokančiųjų skaičius 2007/2008 m. m. bendrojo lavinimo mokyklose sumažės apie 1675 moksleivius, o 2012/2013 m. m. – apie 2806 moksleivius.

*Iš Pasvalio rajono savivaldybės mokyklų tinklo
2004–2012 metams pertvarkos bendrojo plano*

6. Ugdymo kokybė

Ugdymo kokybės rodikliai parodo pačios švietimo sistemos veiksmingumą, todėl būtina juos nagrinėti sprendžiant mokyklų tinklo optimizavimo klausimus. Apie ugdymo kokybę galima spręsti pagal tai, kokia dalis mokinių įgyja atitinkamą išsilavinimą, koks procentas mokinių kartoja kursą, ar yra maksimaliai tenkinami mokinių papildomojo ar specialiojo ugdymo poreikiai. Įvertinę minėtus rodiklius galima daryti prielaidas, ar esamas mokyklų tinklas sudaro sąlygas ugdymo kokybei.

Išanalizavę duomenis išvardytais aspektais, matome, kad vidutiniškai pagrindinį išsilavinimą įgyja 94 %, ir 90 % įgijusiųjų pagrindinį išsilavinimą tęsia mokymąsi toliau.